

ЗАКОН ЗА ГОРИТЕ

Отразена деноминацията от 05.07.1999 г.

Обн. ДВ. бр.125 от 29 Декември 1997г., изм. ДВ. бр.79 от 10 Юли 1998г., доп. ДВ. бр.133 от 11 Ноември 1998г., доп. ДВ. бр.26 от 23 Март 1999г., изм. ДВ. бр.29 от 7 Април 2000г., изм. ДВ. бр.78 от 26 Септември 2000г., доп. ДВ. бр.77 от 9 Август 2002г., изм. ДВ. бр.79 от 16 Август 2002г., изм. ДВ. бр.99 от 22 Октомври 2002г., изм. ДВ. бр.16 от 18 Февруари 2003г., изм. ДВ. бр.107 от 9 Декември 2003г., изм. ДВ. бр.72 от 2 Септември 2005г., изм. ДВ. бр.105 от 29 Декември 2005г., изм. ДВ. бр.29 от 7 Април 2006г., изм. ДВ. бр.30 от 11 Април 2006г., изм. ДВ. бр.34 от 25 Април 2006г., изм. ДВ. бр.36 от 2 Май 2006г., изм. ДВ. бр.82 от 10 Октомври 2006г.

Глава първа. ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Раздел I. Гори и горски фонд

Чл. 1. (1) С този закон се уреждат отношенията, свързани със собствеността и стопанисването - управлението, възпроизводството, ползването и опазването на горите в Република България.

(2) Целта на закона е съхраняването на българските гори като национално богатство - основен средообразуващ фактор, чрез възпроизводството и устойчивото им развитие и многоцелевото ползване в интерес на собствениците и обществото.

Чл. 2. (1) (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Гора по смисъла на този закон е земя, заета от горскодървесна растителност с площ не по-малка от 1 декар.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Горски фонд по смисъла на този закон е територията, предназначена основно за гори, обхващаща гори и храсти, както и земите за залесяване и недървопроизводителните земи, посочени в кадастъра.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Не се включват в горския фонд земите, които са урбанизирани, отделните урегулирани имоти по Закона за устройство на територията, както и земеделските земи.

Чл. 3. (1) (Предишен текст на чл. 3 - ДВ, бр. 133 от 1998 г.) Разпоредбите на този закон се прилагат за всички гори, както и за земите от горския фонд, независимо от тяхната собственост.

(2) (Нова - ДВ, бр. 133 от 1998 г., доп. - ДВ, бр. 77 от 2002 г.) Разпоредбите на този закон не се отнасят за горите и земите от горския фонд в защитените територии - изключителна държавна собственост, освен в случаите по чл. 67, ал. 3 от Закона за защитените територии.

(3) (Нова - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Управлението, възпроизводството, ползването и опазването на горите по чл. 2, ал. 1 се извършват по реда на този закон и на Закона за защитените територии.

Чл. 4. (1) Горите, съобразно техните функции, се делят на гори с основно дървопроизводителни и средообразуващи функции, защитни и рекреационни гори и гори в защитени територии.

(2) Защитните и рекреационните гори изпълняват основно водоохранни, противоерозионни, мелиоративни, рекреационни и други функции и се подразделят на:

1. водоохранни - вододайни зони, водосбори на водоеми и водни течения и райони около отделни извори;

2. (доп. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) противоерозионни - ерозирани горски земи; земи на урвести и каменливи терени; зоната на горната граница на гората; клековите насаждения; крайбрежните ивици на Черно море, река Дунав и големите реки; нелесопригодни горски площи, обрасли с дървесна и храстова растителност; поройни горски земи и гори, създадени по технически проекти за борба с ерозията;

3. (изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) мелиоративни - защитни горски пояси, гори за защита на инженерни съоръжения и гори около центрoвете с промишлено замърсяване;

4. (изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) рекреационни - курортни гори и местности, пещери, горски паркове и зелени зони извън урбанизираните територии (населени места и селищни образувания);

5. (изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) други - семепроизводствени насаждения и градини; горски разсадници; географски култури; дендрариуми; гори, попадащи в териториалния обхват на единични и групови паметници на културата и техните охранителни зони; научноизследователски и учебно-опитни гори; токовища; до 200 м около туристическите хижи и манастирите; буферните зони на резерватите; бази за интензивно развъждане на дивеча.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Гори в защитени територии са горите и земите от горския фонд, попадащи в защитените територии, обявени по реда на Закона за защитените територии, и в защитените зони, обявени по реда на Закона за биологичното разнообразие.

Чл. 4а. (Нов - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Министърът на земеделието и горите ежегодно внася доклад в Народното събрание за състоянието, възпроизводството, ползването и опазването на горите и земите от горския фонд.

Чл. 5. (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) Категоризирането и прекатегоризирането на горите и на земите от горския фонд се извършват от началника на Националното управление по горите по предложение на ведомства, общини, юридически и физически лица след съгласуване с ръководителите на заинтересуваните централни и териториални органи и със съгласието на собствениците.

(2) Условиата и редът за категоризирането и прекатегоризирането на горите и на земите от горския фонд се определят с правилника за прилагане на закона.

Раздел II. Собственост

Чл. 6. Правото на собственост върху горите и земите от горския фонд принадлежи на физически и юридически лица, на държавата и на общините.

Чл. 7. (1) Държавни са всички гори и земи от горския фонд, които не принадлежат на физически и юридически лица и на общините.

(2) Гори - изключителна държавна собственост, са:

1. (изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) горите в защитените територии, определени за изключителна държавна собственост със Закона за защитените територии;

2. (изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) островите по граничните реки;

3. (изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) горите в зоните за строга охрана на водата и водоземните съоръжения, семепроизводните градини, географските култури и дендрариумите.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Публична държавна собственост са:

1. горите и земите от държавния горски фонд, предоставени за управление на ведомства за изпълнение на функциите им или във връзка с отбраната и сигурността на страната, или за извършване на здравни, образователни и хуманитарни дейности;

2. горите и земите от горския фонд - държавна собственост, в защитените територии по смисъла на Закона за защитените територии;

3. горите и земите от държавния горски фонд, включени в територии за културно-историческа защита по Закона за паметниците на културата и музеите, чието предназначение е определено с подробен устройствен план;

4. горите в териториите от 200-метровата ивица покрай границите на Република България с изключение на островите по граничните реки, включително 200-метровата ивица по бреговата тераса на р. Дунав;

5. защитените горски пояси;

6. горите за защита на инженерно-технически съоръжения.

(4) (Нов - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Частна държавна собственост са всички други гори и земи от държавния горски фонд.

(5) (Нов - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Горите и земите от държавния горски фонд се стопанисват като национално богатство в интерес на цялото общество.

Чл. 8. (1) (Предишен текст на чл. 8 - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Общинска собственост са горите и земите от горския фонд, правото на собственост върху които е възстановено на общините, както и тези, придобити по реда на Закона за общинската собственост.

(2) (Нова - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Гори - публична общинска собственост, са:

1. горите и земите от общинския горски фонд, предоставени за управление на ведомства за изпълнение на функциите им или във връзка с отбраната и сигурността на страната, или за извършване на здравни, образователни и хуманитарни дейности;

2. горите и земите от горския фонд в защитените територии по смисъла на Закона за защитените територии - общинска собственост;

3. горите и земите от общинския горски фонд, включени в териториите за културно-историческа защита по Закона за паметниците на културата и музеите;

4. горите за защита на инженерно-технически съоръжения.

Чл. 9. Частна собственост са горите и земите от горския фонд, правото на собственост върху които е възстановено на физически и юридически лица, както и тези, придобити чрез правна сделка, по давност или по други придобивни способи и не представляват държавна или общинска собственост.

Чл. 10. (1) Политически партии, организации, движения и коалиции с политически цели не могат да притежават право на собственост върху гори и земи от горския фонд.

(2) Чужди държави, чужди граждани и чуждестранни юридически лица не могат да притежават право на собственост върху гори и земи от горския фонд.

(3) Чужди граждани могат да придобиват гори и земи от горския фонд само при наследяване по закон. Те са длъжни в тригодишен срок от откриване на наследството да го прехвърлят на лицата по чл. 6.

(4) След изтичане на срока по ал. 3 държавата придобива горите и земите от горския фонд по цени, определени с наредба на Министерския съвет.

Чл. 11. Собствениците на гори и земи от горския фонд трябва да упражняват правото си на собственост върху тях по начин, който не влошава състоянието им и не причинява вреда на други собственици на гори и земи от горския фонд или на обществото.

Раздел III.

Промени в горския фонд и разпореждане с гори и земи от горския фонд (Загл. изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.)

Чл. 12. (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Промените в горския фонд представляват включване или изключване на гори и земи от горския фонд.

Чл. 13. Включването в горския фонд на негодни за земеделско ползване или слабо продуктивни земи се извършва по реда на Закона за опазване на земеделските земи.

Чл. 14. (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) Гори и земи от горския фонд се изключват при промяна на предназначението им за:

1. площадки за изграждане на електроцентрали, язовири и други хидротехнически и електротехнически съоръжения, добив на подземни богатства, гробищни паркове, депа за отпадъци, претоварни станции;

2. трасета на линейни обекти:

а) разположени върху повърхността на терена - пътища, железопътни линии, водни канали, лифтове, влекае и други съоръжения за техническа инфраструктура;

б) разположени под повърхността на терена - нефтопроводи, газопроводи, топлопроводи и водопроводи със сечение над 1500 мм;

3. създаване на нови или разширяване строителните граници на съществуващи урбанизирани територии (населени места и селищни образувания), както и създаване или разширяване границите на отделни урегулирани поземлени имоти извън тях;

4. създаване на нови или разширяване строителните граници на съществуващи урбанизирани територии (населени места и селищни образувания), както и създаване или разширяване границите на отделни урегулирани поземлени имоти извън тях в случаите, когато министърът на земеделието и горите е извършил възмездни

разпоредителни действия с гори и земи от държавния горски фонд, в които до 1 март 2003 г. е извършено застрояване по смисъла на чл. 12 от Закона за устройство на територията;

5. създаване на земи за земеделско ползване от недървопроизводителни земи в държавния горски фонд;

6. обекти, свързани с националната сигурност, отбраната на страната, опазването и възпроизводството на околната среда.

(2) Забранява се изключването на гори и земи от горския фонд за срок 20 години след опожаряването им.

(3) Алинея 2 не се прилага в следните случаи:

1. когато промяната на предназначението е свързана с отбраната или сигурността на страната;

2. когато промяната на предназначението е свързана с изпълнението на инвестиционни проекти, одобрени с решение на Министерския съвет.

Чл. 14а. (Нов - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) Изключването на гори и земи от горския фонд - публична държавна собственост, както и частна държавна собственост, с площ по-голяма от 100 декара, се извършва от Министерския съвет по предложение на министъра на земеделието и горите, а на площ до 100 декара - частна държавна собственост - от министъра на земеделието и горите по предложение на началника на Националното управление по горите.

(2) Изключването на гори и земи от горския фонд - собственост на физически и юридически лица и на общини, с площ по-голяма от 100 декара се извършва от Министерския съвет по предложение на министъра на земеделието и горите, а до 100 декара - от министъра на земеделието и горите по предложение на началника на Националното управление по горите. Изключването на гори и земи от горския фонд - собственост на общини, се извършва след решение на общинския съвет.

Чл. 14б. (Нов - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) За строителство на обекти по чл. 14, ал. 1, т. 1 и 2, както и за създаване на нови или разширяване границите на съществуващи отделни урегулирани поземлени имоти извън урбанизираните територии (населени места и селищни образувания), собственикът или заинтересуваното лице прави искане пред началника на Националното управление по горите за предварително съгласуване на изключването на горите и земите от горския фонд.

(2) За изключване на гори и земи от горския фонд и за включването им в строителните граници на урбанизираните територии (населени места и селищни образувания) кметът на общината прави искане пред началника на Националното управление по горите за предварително съгласуване.

(3) За предварително съгласуване за изключване на гори и земи от горския фонд се представя задание, изготвено в съответствие с разпоредбите на Закона за устройство на територията. Началникът на Националното управление по горите се произнася с мотивирано становище в едномесечен срок от постъпване на искането.

Чл. 14в. (Нов - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) Заявление за изключване на гори и земи от горския фонд се подава от собственика или от заинтересуваното лице до началника

на Националното управление по горите при наличие на действащ подробен устройствен план за поземлен имот или парцеларен план за определеното трасе.

(2) Към заявлението по ал. 1 се прилагат:

1. (доп. - ДВ, бр. 34 от 2006 г., в сила от 01.07.2007 г.) копие от документ за самоличност, актуално удостоверение за вписване в търговския регистър или удостоверение за актуално състояние на съдебната регистрация и копие от код по БУЛСТАТ на заявителя;

2. документ за собственост или документ, удостоверяващ правото да се строи в чужд имот;

3. скица на трасето или площадката с обозначени координатни точки;

4. действащ подробен устройствен план или парцеларен план;

5. доклад и удостоверение за оценка на горите и земите от горския фонд;

6. решение за оценка на въздействието върху околната среда, издадено по реда на Закона за опазване на околната среда;

7. писмени становища на структурите и териториалните звена на Националното управление по горите, в чийто териториален обхват на дейност се намират имотите.

(3) Заявлението за изключване се разглежда от постоянна комисия, назначена със заповед на началника на Националното управление по горите, която в едномесечен срок от датата на подаването му се произнася с мотивирано решение за промяна на предназначението на горите и земите от горския фонд.

Чл. 14г. (Нов - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2006 г., в сила от 12.07.2006 г.) Министърът на земеделието и горите издава заповед за изключване на горите и земите от горския фонд или предлага на Министерския съвет да вземе решение. Заповедта на министъра на земеделието и горите, съответно решението на Министерския съвет, за изключване или отказ подлежат на съдебно обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(2) По предложение на министъра на земеделието и горите областният управител продава, заменя или учредява ограничени вещни права върху горите и земите по ал. 1 по реда на Закона за държавната собственост на лицето, по чието искане е станало изключването.

Чл. 14д. (Нов - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) Земеделските територии, залесени или самозалесили се след 1 март 2003 г., могат да се включват в горския фонд и се стопанисват съгласно този закон.

(2) Горите по ал. 1, включени в горския фонд, могат да се ползват отново като земеделски земи след писмено уведомление до държавното лесничейство.

Чл. 15. (1) Собствениците на гори не могат да променят предназначението им, освен в случаите на чл. 14.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.)

Чл. 15а. (Нов - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) Държавата може да купува гори и земи от горския фонд - собственост на физически и юридически лица и на общини, по цени, определени с наредбата по чл. 19, ал. 1.

(2) С предимство се изкупуват гори и земи, разположени в защитени територии, както и гори със защитни и рекреационни функции.

Чл. 15б. (Нов - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) Замяна на гори и земи от горския фонд - частна държавна собственост, с гори и земи - собственост на физически, юридически лица и общини, се извършва със заповед на министъра на земеделието и горите.

(2) Замяната по ал. 1 се извършва по предложение на началника на Националното управление по горите след подаване на писмено заявление, придружено от:

1. доклад и удостоверение за оценка на горите и земите от горския фонд;
2. писмени становища на структурите и териториалните звена на Националното управление по горите, в чийто териториален обхват на дейност се намират имотите;
3. скици на имотите с обозначени координатни точки;
4. документ за собственост.

(3) Въз основа на постигнатите предварителни договорености началникът на Националното управление по горите подготвя проект на заповед за замяна, в която се определят:

1. цената на всеки от имотите - предмет на замяната;
2. описание на имотите и документите, удостоверяващи правото на собственост;
3. разликата в стойността на имотите и начинът на нейното плащане;
4. размерът на режийните разноски, държавната такса и дължимият данък, които се плащат от лицето, с което се извършва замяната.

(4) Лицето - страна по замяната, декларира писмено съгласие по условията на ал. 3.

(5) Заповедта за замяна се връчва на лицето по ал. 4.

(6) В едномесечен срок от връчването на заповедта лицето заплаща дължимите данъци, такси, разноски, както и разликата в стойността на имотите, ако държавният имот е по-скъп.

(7) Въз основа на влязлата в сила заповед и извършените плащания началникът на Националното управление по горите сключва договор за замяна, който влиза в сила от датата на сключването му.

(8) Договорът за замяна се вписва от заявителя в службите по вписване по местонахождението на имотите за негова сметка.

(9) Високостъблени гори - държавна собственост, се заменят с еднакви по произход гори.

Чл. 15в. (Нов - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Недвижимите имоти - частна държавна собственост, намиращи се в горския фонд, се стопанисват и управляват от Националното управление по горите и от неговите структури и териториални звена, с изключение на имотите, за които други министерства и ведомства имат актове за държавна собственост.

Чл. 15г. (Нов - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) Земи от държавния горски фонд, представляващи междуредия в новосъздадени горски култури и невъзобновени сечища, могат да бъдат предоставени за земеделско ползване за срок не по-дълъг от 12 месеца от

директора на държавното лесничество без провеждане на търг или конкурс, срещу заплащане на такса, определена в тарифа, приета от Министерския съвет. След заплащане на дължимите такси директорът на държавното лесничество сключва договор.

(2) Периодът, за който се предоставят междуредията по ал. 1, не може да бъде по-голям от 3 години, считано от датата на създаването на културата.

(3) Периодът, за който се предоставят невъзобновени сечища по ал. 1, не може да бъде по-голям от 3 години, считано от датата на извеждането на сечта.

(4) Условието и редът за определяне на лицето, с което се сключва договорът по ал. 1, се определят с правилника за прилагане на закона.

(5) Разпоредбата на ал. 1 не се прилага за земи, представляващи междуредия в новосъздадени горски култури - изключителна държавна собственост.

Чл. 15д. (Нов - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) Разпореждането, отдаването под наем и учредяването на ограничени вещни права върху имоти, които не са гори и земи от държавния горски фонд и се управляват от Националното управление по горите и от неговите структури и териториални звена, се извършва от министъра на земеделието и горите по Закона за държавната собственост.

(2) Недървопроизводителни земи в горския фонд - частна държавна собственост, се отдават под наем от министъра на земеделието и горите чрез търг или конкурс, при условия и по ред, определени в правилника за прилагане на закона. Въз основа на резултатите от търга или конкурса се сключва договор за наем от началника на Националното управление по горите.

(3) Недървопроизводителни земи в горския фонд - частна държавна собственост, се отдават под наем без търг или конкурс за здравни, образователни и хуманитарни дейности за социално задоволяване на съответните нужди на населението от министъра на земеделието и горите при условия и по ред, определени в правилника за прилагане на закона.

(4) Управлението и възмездното разпореждане с движими вещи - собственост на Националното управление по горите и неговите структури и териториални звена, се извършват от началника на Националното управление по горите по реда на Закона за държавната собственост.

(5) Безвъзмездното разпореждане и предоставяне за управление на движими вещи се допуска само когато се извършва между Националното управление по горите и неговите структури и териториални звена.

Чл. 16. (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 36 от 2006 г., в сила от 01.07.2006 г.) (1) Учредяване право на ползване и сервитути върху гори и земи от горския фонд - частна държавна собственост, с площ над 100 декара, се извършва от Министерския съвет по предложение на министъра на земеделието и горите, а до 100 декара - от министъра на земеделието и горите по предложение на началника на Националното управление по горите. Предложенията се съгласуват с министъра на околната среда и водите. Правото на ползване се учредява за срок не по-дълъг от 30 години.

(2) Учредяване на сервитути за изпълнение на проекти на техническата инфраструктура върху гори и земи от горския фонд - публична държавна собственост,

се извършва от Министерския съвет по предложение на министъра на земеделието и горите за срока на експлоатация на инфраструктурния обект.

(3) Безвъзмездно право на ползване по ал. 1 може да се учреди с разпореждане на Министерския съвет по предложение на министъра на земеделието и горите само за обекти, непосредствено свързани с националната сигурност и с отбраната на страната, или за други особено важни държавни нужди.

(4) Безвъзмездно право на ползване по ал. 1 се предоставя с разпореждане на Министерския съвет по предложение на министъра на земеделието и горите и министъра на образованието и науката на държавни училища, на научни институти и на юридически лица на бюджетна издръжка, които провеждат обучение или извършват научна дейност, свързани с управлението, стопанисването, устройството и опазването на горите.

(5) Право на ползване върху гори и земи от горския фонд може да се учреди за:

1. извършване на дейности, свързани с търсене и проучване на подземни богатства по реда на Закона за подземните богатства;

2. разполагане на преместваеми обекти, които не са трайно свързани с терена, за извършване на търговски и други обслужващи дейности;

3. извършване на дейности, свързани с дълготраен и краткотраен отдих, физическа култура, спорт и туризъм, за които не се изисква застрояване по смисъла на чл. 12, ал. 1 от Закона за устройство на територията.

(6) Сервитут върху гори и земи от горския фонд може да се учреди за:

1. прокарване на телефонни, телеграфни, радиосъобщителни и други линии;

2. подземни водопроводи със сечение до 1500 мм, канализации, кабели и други елементи на техническата инфраструктура.

(7) С решение на общинския съвет може да се учредява право на ползване и сервитути върху площи от общинския горски фонд.

(8) Собственикът запазва правото на собственост върху дървесината от предоставените площи.

Чл. 16а. (Нов - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) За учредяване на право на ползване и сервитути върху гори и земи от държавния горски фонд се подава писмено заявление до Националното управление по горите.

(2) Към заявлението по ал. 1 се прилагат:

1. (доп. - ДВ, бр. 34 от 2006 г., в сила от 01.07.2007 г.) копие от документ за самоличност, актуално удостоверение за вписване в търговския регистър или удостоверение за актуално състояние на съдебната регистрация и копие от код по БУЛСТАТ на заявителя;

2. скица на трасето или площта с обозначени координатни точки;

3. схема, одобрена от главния архитект на общината, утвърден протокол за избор на трасе, разрешение за търсене и проучване на подземни богатства или друг документ, удостоверяващ необходимостта от учредяване;

4. доклад и удостоверение за оценка на горите и земите от горския фонд;

5. решение за оценка на въздействието върху околната среда, издадено по реда на Закона за опазване на околната среда;

6. писмени становища на структурите и териториалните звена на Националното управление по горите, в чиито териториален обхват на дейност се намират имотите.

(3) При положително становище на Националното управление по горите за предоставяне на площи до 100 декара от държавния горски фонд министърът на земеделието и горите може да издаде заповед.

(4) При положително становище на Националното управление по горите за учредяване право на ползване и сервитути върху площи от държавния горски фонд над 100 декара, както и за учредяване право на ползване и сервитути за изпълнение на инфраструктурни проекти върху гори и земи от горския фонд - публична държавна собственост, министърът на земеделието и горите подготвя проект за решение на Министерския съвет, за което същият може да вземе решение.

(5) При отрицателно становище Националното управление по горите прекратява процедурата и писмено уведомява заявителя в едномесечен срок.

Чл. 16б. (Нов - ДВ, бр. 107 от 2003 г.) (1) За сервитутите около въздушни и подземни електропроводи, топлопроводи и газопроводи се прилагат разпоредбите на глава пета от Закона за енергетиката.

(2) Сервитутите около енергийните обекти, които се намират върху гори и земи от горския фонд, се съгласуват от енергийните предприятия с Националното управление по горите.

(3) Определянето на размера на обезщетенията за сервитути върху гори и земи от горския фонд по ал. 2 се извършва по реда на наредбата по чл. 19.

Чл. 17. (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Не се допуска намаляване на съществуващата лесистост на територията на страната към 1 март 2003 г.

Чл. 18. (Отм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.)

Чл. 19. (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) За изключените площи, учреденото право на ползване и сервитути върху гори и земи от държавния горски фонд се заплаща цена, определена с наредба, приета от Министерския съвет.

(2) Сумата по ал. 1 се внася в бюджета на Министерството на земеделието и горите.

(3) Цената за изключените и предоставените площи от общинския горски фонд е в размер, определен от общинските съвети, но не по-малък от определената цена по ал. 1 за държавния горски фонд. Сумата постъпва по общинските бюджети.

(4) Цената за изключените площи от горския фонд - собственост на физически и юридически лица, е в размер, определен при условията и по реда на ал. 1 за държавния горски фонд. Сумите постъпват по бюджета на Министерството на земеделието и горите.

(5) Изключените площи се заемат след заплащане на дължимата цена.

(6) Площите в горския фонд, върху които е учредено право на ползване и сервитути, се заемат след заплащане на дължимата цена.

(7) Правата на лицата, в полза на които е постановено изключване или е учредено право на ползване или сервитут, се погасяват в случай, че те не внесат дължимите суми в тримесечен срок от връчване на актовете по чл. 14г, ал. 1 и чл. 16а, ал. 3 и 4.

(8) Изключването на гори и земи от горския фонд се извършва безвъзмездно от органа по чл. 14а за създаване на земи за земеделско ползване от недървопроизводителни земи в държавния горски фонд.

(9) Изключването на гори и земи от горския фонд се извършва безвъзмездно от Министерския съвет по предложение на министъра на земеделието и горите, за строителство на обекти, свързани с националната сигурност и с отбраната на страната, за възпроизводство на околната среда, както и за реализиране на международни екологични и социални проекти с национално или регионално значение.

Глава втора. ОРГАНИЗАЦИЯ НА ГОРСКИЯ ФОНД

Раздел I. Управление на горския фонд

Чл. 20. (1) (Предишен текст на чл. 20, изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Управлението на държавния горски фонд и контролът върху всички гори и земи от горския фонд се осъществява от Националното управление по горите към Министерството на земеделието и горите като юридическо лице на бюджетна издръжка.

(2) (Нова - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Националното управление по горите се ръководи от началник.

(3) (Нова - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Създава се Национален съвет по горите към министъра на земеделието и горите като консултативен орган за обсъждане на основни въпроси по управлението на горите.

(4) (Нова - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Министърът на земеделието и горите със заповед определя състава на Националния съвет по горите с председател заместник-министър на земеделието и горите.

(5) (Нова - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) В състава на Националния съвет по горите се включват представители на Министерството на земеделието и горите, Министерството на околната среда и водите, Министерството на вътрешните работи, Министерството на регионалното развитие и благоустройството, Министерството на финансите, Министерството на правосъдието, Националното управление по горите, Института по гората към Българската академия на науките, Лесотехническият университет, Съюза на лесовъдите в България и други юридически лица с нестопанска цел, чиято дейност е свързана със стопанисването, опазването и охраната на горите.

(6) (Нова - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Организацията на работата на Националния съвет по горите се определя с правилника за прилагане на закона.

Чл. 21. (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Националното управление по горите съобразно своите функции и задачи управлява и контролира:

1. устройството и отчета на горския фонд;
2. опазването на горите и земите от горския фонд;
3. възпроизводството на горите в горския фонд;
4. ползванията от горите и земите в горския фонд;
5. строителството в горския фонд;

6. финансирането на дейностите в държавния горски фонд;
7. ловното стопанство.

Чл. 22. (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) Регионалните управления на горите и държавните лесничейства са юридически лица - структури на Националното управление по горите.

(2) Началникът на Националното управление по горите може да създава специализирани териториални звена - юридически лица, за защита и опазване на горите, за горски семеконтрол, за инвентаризация и устройство на горския фонд, за научноизследователска и инженерно-внедрителска дейност, за изпълнение на планове за управление на природните паркове и за други специализирани дейности.

(3) Началникът на Националното управление по горите определя териториалния обхват на дейност на структурите и териториалните звена на Националното управление по горите.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Функциите и задачите на дирекциите на природни паркове се определят с лесоустройствени правилници, утвърдени от началника на Националното управление по горите.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Дирекциите на природни паркове съобразно своите функции и задачи могат да осъществяват организацията, координацията и контрола на посочените в чл. 23, ал. 2 дейности в определените им райони, съобразно лесоустройствените правилници по ал. 4.

(6) Дирекциите на природни паркове са самостоятелни юридически лица и са подчинени на началника на Националното управление по горите.

Чл. 23. (1) (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Регионалните управления на горите осъществяват управлението на държавния горски фонд и контрола върху горите и земите от горския фонд и горите по чл. 14д, както и върху лесничействата в определения им регион.

(2) Регионалните управления по горите, съобразно своите функции и задачи, осъществяват организацията, координацията и контрола на дейностите по:

1. възпроизводството на горите в горския фонд;
2. ползванията от горите и земите в горския фонд;
3. опазването на горите и земите в горския фонд;
4. проектирането и строителството в горския фонд;
5. (нова - ДВ, бр. 78 от 2000 г.) ловното стопанство.

(3) Регионалните управления на горите са подчинени непосредствено на Националното управление по горите.

(4) (Нова - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Регионалните управления на горите се ръководят от началник. Те осъществяват своите правомощия в определения им териториален обхват на дейност.

Чл. 24. (1) (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Държавните лесничейства осъществяват управлението на държавния горски фонд, охраната и контрола върху горите и земите от горския фонд и горите по чл. 14д в определения им район.

(2) Държавните лесничейства, съобразно своите функции и задачи,

осъществяват организацията, координацията и контрола на посочените в чл. 23, ал. 2 дейности в определения им район.

(3) Държавните лесничейства са подчинени на Националното и на регионалните управления по горите.

(4) (Нова - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Държавните лесничейства се ръководят от директор. Те осъществяват своите правомощия в определения им териториален обхват на дейност.

Раздел II.

Устройство и отчет на горите

Чл. 25. (1) (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Горите и земите от горския фонд се устройват, управляват и ползват по лесоустройствени проекти, планове и програми.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Лесоустройствените проекти, планове и програми се съставят по видове собственост по ред и за период съгласно наредба за устройство на горите и земите от горския фонд и на ловностопанските райони в Република България, издадена от министъра на земеделието и горите по предложение на началника на Националното управление по горите.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Лесоустройствените проекти се утвърждават от началника на Националното управление по горите след съгласуване със заинтересованите министерства и ведомства.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Инвентаризацията на горите и земите от горския фонд е за сметка на държавния бюджет.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Лесоустройствените планове се утвърждават от началника на регионалното управление на горите, а лесоустройствените програми - от директора на държавното лесничейство, след съгласуване със заинтересуваните лица.

(6) (Нова - ДВ, бр. 16 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 82 от 2006 г.) Органите по ал. 3 и 5 уведомяват органите на Министерство на околната среда и водите, Министерство на регионалното развитие и благоустройството, Национална служба "Пожарна безопасност и защита на населението" и съответната общинска администрация по реда на Гражданския процесуален кодекс, че са изготвени лесоустройствените проекти, планове и програми, които следва да бъдат съгласувани в 14-дневен срок от получаване на уведомлението. Непроизнасянето в срок се счита за мълчаливо съгласие.

(7) (Нова - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Средствата, необходими за изработване на лесоустройствените проекти, планове и програми, са за сметка на собствениците на гори и земи от горския фонд. Изработването на лесоустройствени проекти, планове и програми за горите и земите от горския фонд с обща площ над 500 дка, чиито собственици са се обединили за съвместно управление, е за сметка на държавния бюджет.

(8) (Нова - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) За горите и земите от горския фонд с площ до 20 дка - собственост на физически и юридически лица, не е задължително изработването на лесоустройствени проекти, планове и програми.

(9) (Нова - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Собствениците на гори и земи от горския фонд обозначават границите на имота си с ясно видими и трайни знаци по ред, определен с правилника за прилагане на закона.

(10) (Нова - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) За ограничени територии от горския фонд,

обхващащи района на дейност на повече от едно държавно лесничейство, се изработват рамкови лесоустройствени проекти в съответствие с устройствените схеми по смисъла на Закона за устройство на територията. В рамковите проекти се определят основните цели за възпроизводство, ползване и опазване на горите.

Чл. 26. (1) Горите и земите в горския фонд в границите на едно землище - собственост на физически, юридически лица или общини, с размер, по-малък от 500 декара, могат да се групират при възможност и със съгласие на собствениците в масиви за съвместно устройство при условия и по ред, определени с правилника за прилагането на закона.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Собствениците на гори и земи от горския фонд имат право да ги предоставят за управление на съответното държавно лесничейство или на лицата, регистрирани по реда на чл. 39, ал. 2 или чл. 57а при условия и по ред, определени с правилника за прилагането на закона.

Чл. 27. Националното управление по горите води отчет и отразява настъпилите промени на всички гори, както и на земите от горския фонд, и създава и поддържа националната база от данни за тях.

Чл. 28. (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) Горите и земите от горския фонд подлежат на оценка в следните случаи:

1. определяне на пазарна цена при сделки с гори и земи от горския фонд;
2. включване и изключване на гори и земи във и от горския фонд;
3. уедряване;
4. други случаи, за които нормативен акт изисква пазарна оценка на имота.

(2) Собствениците на гори и земи от горския фонд са длъжни да предоставят безвъзмездно информация за извършване на оценката, когато е за нуждите на Националното управление по горите.

(3) Оценката се извършва от физически лица с висше лесовъдско образование, притежаващи удостоверение за завършен курс за оценка на горите и земите от горския фонд.

(4) Извършването на оценката може да се възлага на юридически лица и еднолични търговци. От тяхно име оценката се извършва от лице, придобило право да оценява гори и земи от горския фонд.

(5) Курсовете за оценка се провеждат от Института по гората при Българската академия на науките и от Лесотехническият университет по програма, утвърдена със заповед на началника на Националното управление по горите.

(6) Началникът на Националното управление по горите или упълномощено от него длъжностно лице назначава комисия за провеждане на изпит на лицата, завършили курса за оценка. В 7-дневен срок от провеждането на изпита комисията представя на началника на Националното управление по горите протокола за провеждането му.

(7) В 7-дневен срок от получаването на протокола на изпитната комисия, началникът на Националното управление по горите издава удостоверение на лицата, положили успешно изпита по ал. 6.

(8) Удостоверението по ал. 7 е безсрочно и за издаването му се заплаща такса в

размер, определен с тарифа на Министерския съвет.

(9) Базисните цени на горите и земите от горския фонд, както и условията и редът за извършване на оценката се определят с наредбата по чл. 19, ал. 1.

Чл. 29. (1) Националното управление по горите води регистър на всички гори и на земите от горския фонд, в който отразява данни за собственика, площта и вида на горите, както и промените, настъпили в тях.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Регистърът е публичен и се води по образец, утвърден от началника на Националното управление по горите.

(3) При промяна на собствеността новият собственик е длъжен в 14-дневен срок да уведоми съответното държавно лесничейство.

Раздел III. Служители по горите

Чл. 30. (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Служители по горите са:

1. лицата, които осъществяват дейността си по служебни или трудови правоотношения в Националното управление по горите, в неговите структури и специализирани териториални звена и заемат длъжности, за които е необходимо лесовъдско образование;

2. директорите на държавните дивечовъдни станции;

3. лицата, които осъществяват дейност по трудови правоотношения в държавните дивечовъдни станции и учебни опитни горски стопанства и заемат длъжности, за които е необходимо лесовъдско образование.

Чл. 31. (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) Началникът на Националното управление по горите след провеждане на конкурс назначава началниците на регионалните управления на горите и директорите на държавните лесничейства и природните паркове, които трябва да имат висше лесовъдско образование с образователна степен "магистър". За директор на природен парк може да бъде назначено и лице със завършено висше образование по специалността "Екология и опазване на околната среда в областта на горските екосистеми" с образователна степен "магистър".

(2) Началникът на Националното управление по горите след провеждане на конкурс назначава ръководителите на специализираните териториални звена по чл. 22, ал. 2, които трябва да имат висше образование, съответстващо на предмета на дейност на поделението.

(3) Собственици на гори и земи от горския фонд - частна и общинска собственост, с обща площ по-голяма от 500 хектара, са длъжни да сключат трудов или граждански договор с лица, регистрирани по реда на чл. 39, ал. 2 за осъществяване на управлението, ползването и възобновяването на горите.

(4) Алинея 3 не се прилага в случаите, когато собствениците са предоставили горите и земите си за управление на държавното лесничейство при условията и по реда на чл. 26, ал. 2.

(5) Началниците на регионалните управления на горите трябва да имат стаж по

специалността не по-малко от пет години. Заместник-началниците на регионалните управления на горите, директорите на държавните лесничейства, на природните паркове и на специализираните териториални звена по чл. 22, ал. 2 трябва да имат стаж по специалността не по-малко от три години.

Чл. 32. Охраната на горите се осъществява от горски стражари, които трябва да имат образование и квалификация, определени с правилника за прилагането на закона.

Чл. 33. (1) (Доп. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Горските стражари са служители по горите и при изпълнение на служебните си задължения носят задължително униформено облекло със съответните отличителни знаци и огнестрелно оръжие.

(2) Униформеното облекло на горските стражари не може да се използва и предоставя на други лица.

(3) Горският стражар отговаря за охраната в поверения му участък или територия.

Чл. 34. Горските стражари:

1. пазят поверените им охранителни участъци от незаконни ползвания и повреди;

2. изискват спазването на правилата за сеч и другите ползвания от горите, опазването на горите в защитените територии и обекти, граничните и други знаци в горите, съоръжения и сгради в горския фонд и други обекти в границите на поверените им участъци;

3. проверяват всички документи за сеч, паша, лов, риболов и за другите ползвания от горите;

4. опазват дивеча и рибното богатство в поверените им участъци и залавят нарушители;

5. следят за спазване на противопожарните правила, а при пожар вземат мерки за неговото ограничаване и потушаване;

6. (изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) спират превозните средства, които превозват дървен материал и други горски продукти, за проверка на техния произход;

7. следят здравословното състояние и хигиената на горите в поверените им участъци и при нужда сигнализират в държавното лесничейство;

8. не допускат извършване на незаконно строителство и разработване на земи в горския фонд; при установяване на такива нарушения в 3-дневен срок уведомяват директора на държавното лесничейство, който е длъжен да уведоми органите по Закона за териториално и селищно устройство;

9. (изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) съставят актове за констатирани нарушения на този закон по реда на Закона за административните нарушения и наказания;

10. задържат вещите - предмет на нарушението, както и вещите, които са послужили за неговото извършване;

11. (нова - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) проверяват складове и дървопреработващи предприятия за произхода на облите и преработените дървени материали и странични ползвания;

12. (нова - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) охраняват защитените видове животни и

растения и следят за спазването на режимите на защитените територии и защитените зони в определения им район на дейност;

13. (нова - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) принудително отвеждат нарушителите с неустановена самоличност в най-близкото поделение на Министерството на вътрешните работи;

14. (нова - ДВ, бр. 16 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 82 от 2006 г.) имат правата и задълженията по чл. 72, ал. 1, т. 1, 2 и 3 от Закона за Министерството на вътрешните работи.

Чл. 35. (1) (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Структурите на Националното управление по горите задължително застраховат горските стражари със застраховка "Живот и злополука".

(2) На горските стражари, които са претърпели неимуществени вреди при или по повод на изпълнение на служебните си задължения, се изплаща еднократно парично обезщетение в размер 10 брутни месечни възнаграждения при тежка телесна повреда и 6 брутни месечни възнаграждения при средна телесна повреда.

(3) На съпруга (съпругата), децата и родителите на загинал горски стражар при или по повод на изпълнение на служебни задължения се изплаща еднократно парично обезщетение в размер 12 брутни месечни възнаграждения на всеки правоимащ.

Чл. 36. (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) Служителите по горите имат правата и задълженията по чл. 34 и чл. 35, ал. 1.

(2) Служителите по горите подпомагат чрез консултиране и извършване на административни и технически услуги собствениците на гори при управлението на горите им при и по повод изпълнение на определените им със закона задължения.

(3) За административните и техническите услуги, извършвани от Националното управление по горите, неговите структури и териториални звена, се заплащат такси в размери, определени с тарифа на Министерския съвет.

Чл. 37. (1) (Нова - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Служителите на Националното управление по горите, неговите структури и териториални звена имат право за всеки прослужени 10 години да получат до 5 куб. м дървен строителен материал от държавния горски фонд срещу заплащане.

(2) (Предишна ал. 1, изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Служителите по горите носят униформено облекло при условия и по ред, определени с наредба на министъра на земеделието и горите.

(3) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Служителите по горите имат право да носят огнестрелно оръжие съобразно с разпоредбите на Закона за контрол над взривните вещества, оръжията и боеприпасите при условия и по ред, определени с правилника за прилагането на закона.

Чл. 38. (1) (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Служителите на държавните лесничества, живеещи в горите, имат право да ползват жилищни помещения, предоставени им от Националното управление по горите и от неговите структури и специализирани териториални звена при условия и по ред, определени с правилника за

прилагането на закона.

(2) Служителите по ал. 1 имат право да ползват за лични нужди, без заплащане на такси, до 5 декара обработваема земя, ливада в горския фонд и ежегодно до 10 куб. м дърва за огрев при условия и по ред, определени с правилника за прилагането на закона.

Чл. 39. (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) Упражняване на частна лесовъдска практика е:

1. маркиране на подлежащи на сеч дървета, отглеждане на млади насаждения без материален добив, кастрене на дървета и изготвяне на съпровождащите дейността отчетни документи;

2. събиране и добив на семена, производство на фиданки и други репродуктивни материали от горско-дървесни и храстови видове, създаване на горски култури и изготвяне на съпровождащите тези дейности отчетни документи;

3. изработване на задания и лесоустройствени проекти, планове и програми за гори и земи от горския фонд;

4. изработване на задания и проекти, планове и програми за борба с ерозията и за биологична рекултивация на нарушени терени;

5. организация на добив на дървесина и изработване на транспортно-технологични проекти, планове и схеми за ползвания от гори и земи от горския фонд и изготвяне на съпровождащите тази дейност документи;

6. оценка на гори и земи от горския фонд;

7. управление на гори и земи от горския фонд, собственост на физически и юридически лица и на общини;

8. експертизи и консултации по лесовъдски дейности;

9. изработване на проекти за горски пътища и съоръжения.

(2) Дейностите по ал. 1 се извършват от физически лица, които са вписани в публичен регистър в Националното управление по горите. Редът и критериите за регистрация се определят в наредба, издадена от министъра на земеделието и горите.

(3) За извършване на дейностите по ал. 1, т. 3, 4, 6, 7, 8 и 9 в регистъра по ал. 2 се вписва лице, което има висше лесовъдско образование, а за дейностите по ал. 1, т. 1, 2 и 5 - висше или средно лесовъдско образование. За извършване на дейностите по ал. 1, т. 9 в регистъра по ал. 2 може да се впише и лице, което има висше образование по специалността "Транспортно строителство".

Чл. 39а. (Нов - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) За извършване на регистрацията по чл. 39, ал. 2 лицето подава заявление до Националното управление по горите, към което прилага копие от диплома за завършено лесовъдско образование и документ за платена такса за разглеждане на заявлението и за регистрация, а в случаите по чл. 39, ал. 1, т. 6 - и удостоверение по чл. 28, ал. 7.

(2) Заявлението по ал. 1 се разглежда от комисия, назначена със заповед на началника на Националното управление по горите, която в едномесечен срок от датата на подаването му изготвя мотивирано предложение до началника на Националното управление по горите.

(3) Началникът на Националното управление по горите се произнася по предложението на комисията в 7-дневен срок от изготвянето му. Заявителят се уведомява по реда на Гражданския процесуален кодекс.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2006 г., в сила от 12.07.2006 г.) Органът по ал. 3 се произнася с мотивиран отказ по заявлението, когато лицето не е представило някои от документите по ал. 1 и/или не отговаря на изискванията на чл. 39, ал. 3. Отказът може да се обжалва по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(5) Вписването в регистъра се извършва в 3-дневен срок от произнасянето на органа по ал. 3 и на заявителя се издава удостоверение.

Чл. 39б. (Нов - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) Лице, вписано в регистъра за упражняване на дейностите по чл. 39, ал. 1, се отписва в следните случаи:

1. по заявление на лицето;
2. при смърт;
3. при поставяне на лицето под запрещение;
4. ако предостави контролна горска марка на трето лице;
5. при нарушение на чл. 39, ал. 1.

(2) Таксата по чл. 39а, ал. 1 се определя с тарифа на Министерския съвет.

(3) Извършването на дейностите по чл. 39, ал. 1 може да се възлага и на търговци, които имат сключен трудов договор с най-малко едно лице, регистрирано за извършване на съответната дейност.

(4) Служителите в Националното управление по горите, неговите структури и специализираните териториални звена не могат да извършват частна лесовъдска практика в горите и земите от горския фонд.

(5) Разпоредбата на ал. 4 не се прилага в случаите, когато дейностите по чл. 39, ал. 1 се извършват в гори, собственост на регистрирания лесовъд, както и на негови роднини по права линия без ограничения, на роднини по сребрена линия до трета степен включително и роднините по сватовство до втора степен включително.

Глава трета. ВЪЗПРОИЗВОДСТВО НА ГОРИТЕ

Раздел I. Създаване на нови гори и борба с ерозията

Чл. 40. (1) (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Създаването на нови гори включва дейностите по събиране, добив и производство на горски репродуктивни материали, залесяване, попълване, отглеждане, инвентаризация на културите, подпомагане на естественото възобновяване и борба с ерозията.

(2) Възпроизводството на гората обхваща дейностите по създаването на нови гори, провеждане на отгледни, санитарни и възобновителни сечи.

Чл. 41. (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) Националното управление по горите, неговите структури и специализираните териториални звена контролират дейностите по създаването на нови гори в горския фонд и върху земеделски земи, използвани за горски цели.

(2) Изпълнението на дейностите по възпроизводство на горите в държавния

горски фонд се възлага при условия и по ред, определени в наредба на министъра на земеделието и горите.

(3) Възпроизводството на горите, както и устройството на земите и горите - държавна и общинска собственост, могат да се извършват от държавните лесничейства или от търговци, регистрирани в публичния регистър по чл. 57а.

Чл. 41а. (Нов - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) Определянето на източниците от горската семепроизводствена база, събирането и добивът на репродуктивни материали, предназначени за лесовъдски цели, и тяхното окачествяване, включително от внос, се извършват при условия и по ред, определени с наредба на министъра на земеделието и горите.

(2) Горските разсадници, в които се произвеждат фиданки за лесовъдски цели, се регистрират в държавните лесничейства след подаване на писмено заявление от собственика им. Регистрацията се извършва в 14-дневен срок от подаване на заявлението от длъжностно лице, определено от директора на държавното лесничейство.

(3) Министърът на земеделието и горите с наредба определя условията и реда за производство на фиданки за залесяване в горските разсадници - държавна собственост.

(4) Производството и търговията на горски репродуктивни материали, използвани за лесовъдски цели, се извършват при условия и по ред, определени с наредба на министъра на земеделието и горите.

(5) Изпитването и определянето на посевните и посадъчните качества на горските репродуктивни материали се осъществяват от специализирани териториални звена на Националното управление по горите при условията и по реда на наредбата по ал. 1.

Чл. 42. (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) Залесяването в горския фонд се извършва съгласно лесоустройствени проекти, технически проекти за борба с ерозията и свлачищата, планове и програми при условия и по ред, определени с наредба на министъра на земеделието и горите.

(2) Невъзобновени сечища и пожарища от горския фонд се залесяват от собственика им до две години след изсичането или опожаряването. При обективни причини срокът може да се удължи от началника на регионалното управление на горите с една година.

(3) За създаване на защитни гори, за развитие на пчеларството и бубарството, за опитни и научни цели, за осъществяване на залесяване с доброволен труд, за обучение на ученици и студенти, както и за екологични цели, Националното управление по горите може да предоставя безвъзмездно репродуктивни материали и технологични планове за залесяване при условия и по ред, определени с правилника за прилагане на закона.

(4) Репродуктивни материали и технологични планове за залесяване по ал. 3 се осигуряват от държавното лесничейство, на чиято територия се извършва залесяването, след подаване на писмено заявление до 30 ноември за предвидените пролетни залесявания и до 15 април за есенните залесявания. Заявления могат да подават:

1. собствениците и ползвателите на гори и земеделски земи - за създаване на защитни гори;

2. пчеларските дружества - за нуждите на пчеларството;
3. Асоциацията на бубохранителите в България - за нуждите на бубарството;
4. екологичните сдружения, организации и съюзи, училищата и висшите училища, кметствата и общините, структурите и поделенията на Министерството на отбраната, Министерството на вътрешните работи и Съюза на ловците и риболовците в България - при организиране и осъществяване на залесяване с доброволен труд;
5. Лесотехническият университет, Институтът по гората при Българската академия на науките и средните училища, подготвящи кадри за нуждите на горското стопанство - за опитни и научни цели и за подпомагане на обучението на учениците и студентите.

(5) С писменото съгласие на собствениците държавните лесничейства могат да организират създаването на гори от бързорастящи видове (тополи, върби и други) върху незалесени земи на физически и юридически лица и на общини със средства от бюджета на Министерството на земеделието и горите.

(6) Условието и редът за организиране на дейността по създаването на нови гори по ал. 5 се определят с правилника за прилагане на закона.

(7) Незалесени земи и гори с влошено състояние от държавния горски фонд могат да се предоставят за залесяване на физически и юридически лица и на общини по реда на чл. 16. Залесяването се извършва за сметка на лицето, на което са предоставени горите и земите.

(8) Средствата за възстановяване на унищожени гори от стихийни бедствия и крупни производствени аварии са за сметка на държавния бюджет.

Чл. 43. (Отм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.)

Чл. 44. (1) Собственици или ползватели на гори, които с действието или с бездействието си са довели до увреждане на горите или ерозиране на почвите, са длъжни да ги рекултивират и залесят.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Възстановителните работи върху площите по ал. 1 се извършват по проект и в срок, утвърдени от началника на Националното управление по горите, и са за сметка на собственика или ползвателя.

(3) (Отм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.)

(4) (Отм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.)

Чл. 45. (Отм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.)

Чл. 46. (1) (Предишен текст на чл. 46 - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Националното управление по горите организира, ръководи и контролира борбата с ерозията в горите и земите от горския фонд.

(2) (Нова - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Борбата с ерозията и свлачищата в горския фонд и строежът на укрепителни съоръжения са за сметка на собствениците и се извършват при условия и по ред, определени с наредба на министъра на земеделието и горите.

(3) (Нова - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Строителството и поддържането на технико-укрепителните съоръжения в гори и земи от горския фонд може да се финансира от

бюджета на Министерството на земеделието и горите, когато е включено в технически проекти и програми за борба с ерозията, одобрени от Националното управление по горите.

Раздел II.

Провеждане на отгледни, санитарни и възобновителни сечи

Чл. 47. (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) Сечите се провеждат съгласно предвижданията на лесоустройствените проекти, планове и програми.

(2) Собствениците на гори задължително провеждат санитарна сеч по предписания на съответното държавно лесничество в срок не по-късно от две години от установяване на повредите.

(3) Видовете сеч и методите за провеждането им се определят с наредба, издадена от министъра на земеделието и горите.

(4) Отглеждането на млади насаждения без добив на дървесина, кастренето, ограждането на възобновителни и възобновени участъци и млади култури и маркирането на горите за сеч могат да се организират от държавните лесничества или от лица, регистрирани по реда на чл. 39, ал. 2.

(5) За гори, собственост на физически и юридически лица, с площ на всеки отделен поземлен имот под 20 декара, провеждането на сеч се извършва без спазване изискванията на ал. 1 и при условия и по ред, определени в наредбата по ал. 3.

Чл. 48. (1) За осигуряване възобновяването на горите в тях се провежда възобновителна сеч.

(2) Основното изискване при създаване на нови гори и при правилното възобновяване и ползване на съществуващите са принципите за устойчивото им развитие.

Чл. 49. (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) Промяната на вида и/или интензивността на сечта, предвидена в лесоустройствените проекти, планове и програми, се извършва при доказана необходимост с протокол на комисия, назначена от началника на Националното управление по горите или от упълномощени от него длъжностни лица по ред, определен с правилника за прилагане на закона.

(2) Промените по ал. 1 в защитените територии се извършват след съгласуване с министъра на околната среда и водите.

Чл. 50. (1) Горите се стопанисват и ползват като високостъблени, издънкови, смесени семенноиздънкови и нискостъблени.

(2) Високостъблените гори се стопанисват и ползват по начин, запазващ семенния им произход.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Издънковите и смесените семенноиздънкови държавни и общински гори се стопанисват и ползват предимно по начин, осигуряващ превръщането им в семенни.

(4) Нискостъблените гори се стопанисват и ползват по начин, осигуряващ

издънковото им възобновяване.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Възобновителни сечи във високостеблените гори с изключение на тополовите и акациевите, както и в площи за създаване на хранителна база за дивеча в държавните дивечовъдни станции се провеждат при възраст не по-малка от 60 години, а за нискостеблените - не по-малко от 15 години. Изкуствено създадените гори се възобновяват при научно и практически доказана възраст за сеч, удостоверена с протокол на комисия, назначена от началника на Националното управление по горите.

Чл. 51. (1) Сечта във високостеблените гори се провежда през цялата година, а в нискостеблените - от 1 септември до 1 април.

(2) При закъсняване на вегетацията в нискостеблените гори срокът за сеч може да се продължи до 30 април.

(3) Нискостеблени гори за добив на листников фураж се сечат от 1 август, а за добив на кори и лико - до 31 май.

(4) Във високостеблените гори за запазване на подраства сечта може да бъде забранена от 1 април до 1 октомври.

Чл. 52. (1) Забранява се провеждане на гола сеч във високостеблените гори с площ на сечището над 50 декара или сливането на голи сечища, чиято обща площ е над 50 декара, с изключение на тополови, акациеви и други бързорастящи видове.

(2) Забранява се сечта в клековите и чермуровите гори, с изключение на санитарните.

Глава четвърта.

ПОЛЗВАНИЯ ОТ ГОРИТЕ И ЗЕМИТЕ В ГОРСКИЯ ФОНД

Раздел I.

Общи положения

Чл. 53. (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) Ползването от горите и земите от горския фонд по смисъла на закона представлява добивът на дървесина и/или странични ползвания, както и разпореждането с тях.

(2) Ползването на дървесина от гори и земи от държавния горски фонд се осъществява по един от следните начини:

1. по такси на корен;
2. чрез възлагане на добива и продажба на добитата дървесина от склад;
3. чрез търг, конкурс или преговори за предоставяне на сечища;
4. чрез търг, конкурс или преговори за предоставяне изпълнението на дейностите, предвидени в лесоустройствените проекти за цели лесничейства или за части от тях;
5. чрез концесия;
6. от държавните лесничейства, които самостоятелно организират и изпълняват дейностите по добив и транспортиране.

(3) Ползването на страничните горски продукти се осъществява след заплащане на такси, определени с тарифа на Министерския съвет или чрез концесия.

(4) Ползването от горите и земите от горския фонд - общинска собственост, се осъществява по начините, посочени в ал. 2 и 3, след решение на общинския съвет.

(5) Физически и юридически лица - собственици на гори, се разпореждат с дървесината и продуктите, добити от имотите им, при спазване изискванията на закона.

(6) При провеждане на дейност в горите се забранява използването на техника и технологии, които водят до развитие на ерозионни процеси, до унищожаване на подраста и до нанасяне на повреди на оставащия дървостой.

Раздел II. Концесии

Чл. 54. (1) (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Концесия върху гори - държавна или общинска собственост се предоставя по реда на Закона за концесиите, съответно на Закона за общинската собственост при спазване на изискванията на лесоустройствените проекти, като се допуска ползване на дървесина само в насаждения, в които е предвидено по лесоустройствен проект извеждане на възобновителни сечи с последващо изкуствено или издънково възобновяване.

(2) До сключването на концесионния договор не се спира изпълнението на предвидените в лесоустройствените проекти мероприятия.

Чл. 55. (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Ползванията, които не са обхванати от предоставено концесионно право, се извършват при условия и по ред, предвидени в закона.

Чл. 56. (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Предложение за предоставяне на концесии върху гори се прави от министъра на земеделието и горите по реда на Закона за концесиите.

Раздел III. Ползване на дървесина

Чл. 57. (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) Ползването на дървесина от горите независимо от тяхната собственост се извършва съгласно лесоустройствените проекти, планове и програми, с изключение на тези по чл. 47, ал. 5.

(2) Условията и редът за ползване на дървесина от държавния и общинския горски фонд по чл. 53, ал. 2, т. 3 и 4, както и редът за продажба на дървесината, добита по реда на чл. 53, ал. 2, т. 2 и 6, се определят с правилника за прилагане на закона.

(3) В случаите по чл. 53, ал. 2, т. 1 и 3 държавното лесничество предоставя ползването на дървесина и ползвателят придобива правото на собственост върху добитата дървесина след нейното заплащане.

(4) В случаите по чл. 53, ал. 2, т. 2 държавното лесничество възлага добива на дървесината при условията и по реда на Закона за обществените поръчки, като запазва

собствеността върху добитата дървесина.

(5) Дървесината от горите - собственост на държавата, се ползва от държавните дивечовъдни станции в определения им район срещу заплащане на процент от продажната цена, определен с тарифата по чл. 15г, ал. 1.

(6) Държавните лесничейства и общините определят в размер до една трета от утвърденото годишно ползване на дървесината за добив от дърводобивни и дървопреработвателни предприятия, които са със седалище и адрес на управление на територията на съответното държавно лесничейство или община и осъществяват дейността си на същата територия.

(7) Дървесината по ал. 6 се предоставя при условия и по ред, определени в правилника за прилагане на закона.

(8) В случаите по чл. 53, ал. 2, т. 4 държавното лесничейство възлага изпълнението на всички мероприятия и дейности, предвидени в лесоустройствените проекти. Възлагането се извършва за срок не по-дълъг от срока на действие на проекта.

(9) Физическо лице за собствени нужди може да ползва дървесина по такси на корен от гора - собственост на общината, в която е постоянният му адрес, а когато това е невъзможно - от съответните държавни гори при условия и по ред, определени с правилника за прилагане на закона. Дървесината не може да се прехвърля. В този случай за физическото лице не се изисква регистрация по реда на чл. 39, ал. 2.

(10) Правото по ал. 9 имат и: манастирите, църквите, джамиите и другите религиозни институции, общинските и държавните училища и обслужващите ги звена, социалните домове, местата за лишаване от свобода, военните поделения, културните институти на бюджетна издръжка и служителите и работниците в Националното управление по горите, в неговите структури и в специализираните териториални звена. Получената по този ред дървесина не може да се прехвърля.

(11) Обемът на годишното ползване по ал. 9 и 10 се определя:

1. с решение на общинския съвет - за горите - общинска собственост;
2. от началника на съответното регионално управление на горите по предложение на директора на държавното лесничейство - за горите - държавна собственост.

(12) При повреди на инфраструктурата и при възникнала опасност за нейното нормално и безопасно функциониране, както и при залагане на пробни площи, държавното лесничейство осъществява или предоставя ползването по реда на чл. 53, ал. 2, т. 1. В този случай ползвателят има право да се разпорежда свободно с дървесината.

Чл. 57а. (Нов - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) В процедурите за предоставяне на ползването по реда на чл. 53, ал. 2, т. 2, 3 и 4 могат да участват търговци, регистрирани в публичен регистър в Националното управление по горите.

(2) В регистъра по ал. 1 се вписват търговци, които отговарят на следните изисквания:

1. имат сключен трудов договор най-малко с едно лице, регистрирано за упражняване на частна лесовъдска практика за дейността по чл. 39, ал. 1, т. 5;
2. не са в процедура по ликвидация;
3. не са обявени в несъстоятелност и не са в производство за обявяване в несъстоятелност;
4. не са лишени от правото да упражняват търговска дейност;

5. нямат парични задължения към държавата, установени с влязъл в сила акт на компетентен орган или задължения към осигурителни фондове, освен ако компетентният орган е допуснал разсрочване или отсрочване на задължението;

6. имат положителна търговска репутация за последните три обекта, в които са извършвали дейности по ползване на дървесина от горите - държавна собственост - за търговци, извършвали такава дейност.

(3) Редът и критериите за регистриране на търговците се определят с наредбата по чл. 39, ал. 2.

(4) За извършване на регистрацията търговецът подава заявление до началника на Националното управление по горите, към което прилага документи, удостоверяващи обстоятелствата по ал. 2.

(5) За обстоятелствата по ал. 2, т. 6 търговецът прилага към заявлението декларация, в която посочва последните три обекта, в които е извършвал ползване на дървесина, или декларация, че не е извършвал дейности по ползване на дървесина от горите - държавна собственост.

(6) Заявлението се разглежда от комисия, назначена със заповед на началника на Националното управление по горите, която в едномесечен срок от датата на подаването му изготвя мотивирано предложение до началника на Националното управление по горите.

(7) Началникът на Националното управление по горите се произнася по предложението на комисията в 7-дневен срок от изготвянето му. Заявителят се уведомява по реда на Гражданския процесуален кодекс.

(8) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2006 г., в сила от 12.07.2006 г.) Органът по ал. 7 се произнася с мотивиран отказ по заявлението, когато лицето не отговаря на изискванията на ал. 2 и/или не е представило някои от документите по ал. 4. Отказът се обжалва по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(9) Вписването в регистъра се извършва в 3-дневен срок от произнасянето на органа по ал. 7, за което на заявителя се издава удостоверение.

(10) Търговец, вписан в регистъра по ал. 1, се отписва:

1. по заявление на търговеца;

2. при смърт на физическото лице или при поставянето му под пълно запрещение;

3. при прекратяване на юридическото лице;

4. когато в резултат на промяна на обстоятелствата не отговаря на изискванията по ал. 2;

5. когато с влезли в сила два или повече акта на компетентни държавни органи е установено, че търговецът системно е нарушавал разпоредбите на закона.

(11) Търговците са длъжни да уведомяват Националното управление по горите за всички настъпили промени в обстоятелствата по ал. 2 в 7-дневен срок от настъпването им.

(12) За разглеждане на заявлението и за вписването в регистъра се заплаща такса, определена с тарифа на Министерския съвет.

Чл. 58. (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) Определените за сеч дървета се отбелязват с траен знак на височина 130 см.

(2) Определените за сеч дървета с диаметър 14 и повече от 14 см - за

високостеблените, и 10 и повече от 10 см - за издънковите гори, измерени на височина 130 см, се маркират по реда на ал. 1, както и с контролна горска марка в основата на стъблото в долната страна на склона.

(3) Забранява се сеч на немаркирани дървета, с изключение на случаите, когато е разрешено извършване на цялостно отсичане на дървостоя върху ограничена площ, както и за предотвратяване или ограничаване на пожари.

Чл. 59. (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) Сеч и извоз на дървесината до временен склад се извършват след издаване на разрешително от директора на държавното лесничество или от упълномощено от него длъжностно лице.

(2) Разрешително за сеч и извоз на дървени материали до временен склад за горите - държавна собственост, се издава въз основа на един от следните документи:

1. утвърден годишен план за ползване;

2. утвърдено план-извлечение за промяна на вида и/или интензивността на сечта;

3. утвърден списък на инвентаризираната суха и паднала дървесина.

(3) Разрешително за сеч и извоз на дървени материали до временен склад за горите - собственост на физически и юридически лица или на общини, се издава само за гори, които са регистрирани по реда на чл. 18 от Закона за възстановяване на собствеността върху горите и земите от горския фонд и чиито граници са трайно обозначени на терена съгласно чл. 25, ал. 9.

(4) Разрешително за сеч и извоз на дървени материали до временен склад за горите - общинска собственост, се издава въз основа на заявление от кмета или от упълномощено от него длъжностно лице, към което се прилагат:

1. решение на общинския съвет за извършване на ползването;

2. един от документите по ал. 2.

(5) Разрешително за сеч и извоз до временен склад на дървени материали от гори - собственост на физически и юридически лица, се издава въз основа на заявление от собственика или от упълномощено от него лице.

(6) Разрешителното за сеч и извоз на дървени материали до временен склад по ал. 4 и 5 се издава в 7-дневен срок от датата на подаване на заявлението.

(7) Директорът на държавното лесничество или упълномощеното от него длъжностно лице мотивирано отказва да издаде разрешително в срока по ал. 6, когато към заявлението не е приложен някой от изискуемите документи.

(8) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2006 г., в сила от 12.07.2006 г.) Отказите по ал. 7 могат да се обжалват по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(9) Срокът на действие на разрешителното за сеч и извоз до временен склад на дървени материали се определя от директора на държавното лесничество или от упълномощено от него длъжностно лице при условия и по ред, определени с правилника за прилагане на закона, и не може да бъде по-дълъг от края на календарната година, в която е издадено.

(10) Директорът на държавното лесничество с мотивирана заповед отнема издаденото разрешително за сеч и спира сечта и извоза на дървените материали до временен склад, когато разрешителното е издадено въз основа на документ, който по надлежния съдебен ред е признат за подправен.

(11) Условията и редът за утвърждаване на годишния план за ползване, на план-

извлечението за промяна на вида и/или интензивността на сечта и на списъка на инвентаризираната суха и паднала дървесина се определят с правилника за прилагане на закона.

(12) Транспортирането от временен склад на дървесина, добита по реда на чл. 53, ал. 2, т. 1, се извършва с позволение за извоз, издадено от служител на държавното лесничество. Позволенията за извоз се издава в деня на заплащането на дървесината.

(13) Транспортирането от временен склад на дървесина, добита от физически лица от собствените им гори за собствени нужди, се извършва с позволение за извоз, издадено от служител на държавното лесничество след заплащане на такса за издаване на позволенията.

(14) Транспортирането от временен склад на дървесина, добита по реда на чл. 53, ал. 2, т. 2, 3, 4 и 6, се извършва с позволение за транспортиране, издадено от директора на държавното лесничество или от упълномощено от него длъжностно лице, в срок седем работни дни след заплащането на дървесината.

(15) Извън случаите по ал. 12 облата дървесина и дървата за горене се транспортират от временен склад, придружени с превозен билет, издаден от собственика на дървените материали, по образец, утвърден от министъра на земеделието и горите или от упълномощено от него длъжностно лице.

(16) Превозният билет удостоверява произхода и качеството на асортиментите дървесина и се издава за всяко отделно транспортно средство.

(17) Директорът на държавното лесничество или определени от него длъжностни лица предоставят превозни билети на собствениците на облата дървесина и на дървата за горене на временен склад. Превозните билети се предоставят срещу заплащане на стойността им.

(18) Сроковете за сеч и извоз на дървесина от държавните и общинските гори се определят с позволенията по ал. 1.

(19) Държавните лесничества и общините имат право от 1 ноември на текущата година да осъществяват ползването на дървесина в насаждения от лесосечния фонд за следващата календарна година.

(20) Когато поради обективни причини сечта и извозът на дървесина от държавните и общинските гори не могат да приключат до края на календарната година, срокът за сеч и извоз може да се удължи през следващата календарна година.

(21) Общият срок за сеч и извоз за едно насаждение от държавните и общинските гори не може да е по-дълъг от 18 месеца.

(22) Условията и редът за издаването на документите по ал. 1, 12, 13, 14 и 15 се определят с правилника за прилагане на закона.

Чл. 60. (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Забранява се превишаването на годишното ползване от възобновителни сечи, определено в лесоустройствените проекти, планове и програми, освен поради стихийни и природни бедствия, каламитети и промяна на предназначението на гори и земи от горския фонд.

Чл. 61. (1) (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Дървените материали и дървата за огрев, необходими за осъществяване на функциите и задачите на структурите и специализираните териториални звена на Националното управление по горите за строителство на горски сгради, телефонни линии, заслони, водопои, противопожарни

депа, пожаронаблюдателни кули и водоеми, за ловностопански и рибностопански сгради и съоръжения, за научноизследователски и други подобни цели, от гори - собственост на държавата, се ползват без заплащане на такси на корен при условия и по ред, определени с правилника за прилагане на закона.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Дървените материали, необходими за направата на триангулационни и други геодезични знаци в горите, за геоложки и минни проучвания за ловностопански и рибностопански съоръжения и за изграждане на съоръжения за предотвратяване на щети от дивеча, за възстановяване на повредени или унищожени от стихийни бедствия пътни съоръжения, телефонни линии и други, когато обектите се намират в горите, се отпускат срещу заплащане на такса на корен.

Чл. 62. (Отм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.)

Раздел IV.

Предлагане на пазара на необработен дървен материал с описанието "класифициран по правилата на Европейската икономическа общност" (Нов - ДВ, бр. 72 от 2005 г.)

Чл. 62а. (Нов - ДВ, бр. 72 от 2005 г.) (1) Необработен дървен материал може да се предлага на пазара с описанието "класифициран по правилата на Европейската икономическа общност", когато е класифициран по размери и/или качество и отговаря на критериите за класифициране за съответния клас, определени с правилника за прилагане на закона.

(2) Класовете за размери и качество на необработения дървен материал се разделят на подкласове съгласно правилника за прилагане на закона.

(3) В случаите, определени с правилника за прилагане на закона, необработен дървен материал може да се предлага на пазара с описанието "класифициран по правилата на Европейската икономическа общност", когато освен че отговаря на изискванията на ал. 1, той е обозначен и със знак за класа или подкласа за качество.

(4) Необработен дървен материал може да бъде предлаган на пазара с описанието "класифициран по правилата на Европейската икономическа общност" и без да е извършена класификация по подкласове.

Чл. 62б. (Нов - ДВ, бр. 72 от 2005 г.) (1) Обозначаването на необработен дървен материал, класифициран според неговото качество, се извършва чрез поставяне върху материала на незаличим знак за класа или подкласа.

(2) Началникът на Националното управление по горите със заповед утвърждава образци на знаците за класа и подкласа на дървения материал по ал. 1. Заповедта се обнародва в "Държавен вестник".

(3) Обозначаването на необработения дървен материал, класифициран според неговото качество, се извършва при условия и по ред, определени с правилника за прилагане на закона.

(4) Лицата, които предлагат на пазара необработен дървен материал с описанието "класифициран по правилата на Европейската икономическа общност", за своя сметка и на своя отговорност класифицират и обозначават материала със знак за класа и подкласа за качество.

Раздел V.

Странични ползвания (предишен раздел 4 - ДВ, бр. 72 от 2005 г.)

Чл. 63. (1) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 29 от 2000 г., изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Ползванията от горите и земите от горския фонд, като добив на смола, борина, сено, листников фураж, лико, кори, семена, инертни материали, събиране на гъби, горски плодове, други растения и части от тях, улов на животни, които не са дивеч, паша на селскостопански животни, пчеларство и други, без ползване на дървесина, са странични ползвания.

(2) (Нова - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) Ползването на лечебните растения се урежда от отделен закон.

(3) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) Страничните ползвания, когато представляват стопанска дейност, се извършват при условията и по реда, указани в писмено позволително. Позволителните за общински и държавни гори се издават след заплащане на такси. Размерът на таксите за страничните ползвания, добити от гори общинска собственост, се определят от общинските съвети в размер не по-малък от размера, определен с тарифа на Министерския съвет за ползванията от държавния горски фонд.

(4) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) Страничните ползвания от горите - частна собственост на физически и юридически лица, се извършват от техните собственици при пълна свобода относно ползването и разпореждането с добитите продукти, като не се нарушават правата на трети лица и разпоредбите на този закон. Когато страничните ползвания представляват стопанска дейност, на собствениците се издава писмено позволително от държавното лесничейство без заплащане на такси.

(5) (Предишна ал. 4 - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) Условията и редът за издаване на писмените позволителни за страничните ползвания, представляващи стопанска дейност, се уреждат с правилника за прилагането на закона.

Чл. 64. (Изм. - ДВ, бр. 29 от 2000 г., изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) В иглолистни насаждения или култури, в които предстои извеждане на възобновителна сеч, се извършва добив на смола. За добива се заплаща такса по тарифа на Министерския съвет.

(2) За добив на смола се подава заявление до директора на държавното лесничейство, който в 14-дневен срок уведомява заявителя за насажденията или културите, в които може да се извърши.

(3) Директорът на държавното лесничейство отказва да издаде разрешително за добив на смола в следните случаи:

1. по лесоустройствен проект няма иглолистни насаждения или култури, в които предстои извеждане на възобновителна сеч;

2. в иглолистни насаждения или култури, в които не предстои извеждане на възобновителна сеч;

3. в иглолистни насаждения или култури, в които се осъществява добив на смола към момента на подаване на заявлението по ал. 2.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2006 г., в сила от 12.07.2006 г.) Отказът на директора може да се обжалва по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(5) Разрешително за добив на смола се издава след заплащане на таксата по ал.

1.

(6) Забранява се добивът на кори от стоящи дървета, неподлежащи на сеч, с изключение на добив на кори от корков дъб.

Чл. 65. (1) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 29 от 2000 г., изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Страничните ползвания от горите и земите от горския фонд се извършват по начин и със средства, които не водят до увреждане или унищожаване на популациите на видовете и техните местообитания.

(2) Не се допускат странични ползвания, когато същите се отнасят за защитени със закон растителни и животински видове.

Чл. 66. (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Страничните ползвания по чл. 63 се контролират от Националното управление по горите и неговите структури.

Чл. 67. Забранява се на физически и юридически лица да изкупуват предмета на страничните ползвания от лица, които нямат писмено позволение.

Чл. 68. (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) Пашата на селскостопански животни в горите и земите от горския фонд се извършва съгласно годишен план за паша, утвърден от началника на регионалното управление на горите.

(2) Планът по ал. 1 се изготвя от държавните лесничейства, като за горите и земите - общинска собственост, се представя за утвърждаване след съгласуване с кмета на общината.

(3) Пашата в горите и земите от държавния горски фонд се разрешава с годишно позволение, издадено от държавното лесничейство след заплащане на такса в размер, съответстващ на стойността на разходите, необходими за възстановяване на унищожената горско-дървесна растителност върху определените за паша площи за срок от една година.

(4) Пашата в горите и земите от горския фонд - собственост на общините, се разрешава с годишно позволение, издадено от държавното лесничейство. За издаването на позволеното се заплаща такса, определена с тарифа на Министерския съвет.

(5) Пашата на селскостопански животни в горите и земите от горския фонд - частна собственост, се разрешава с годишно позволение, издадено от държавното лесничейство, след писмено съгласие на собственика. За издаване на позволеното се заплаща такса, определена с тарифа на Министерския съвет.

(6) В случаите по ал. 5 позволеното се издава въз основа на писмено съгласие от собственика на горите, в които се извършва пашата.

(7) Прокарите за селскостопански животни до местата за паша и водопоите се определят в плана по ал. 1.

(8) Условието и редът за определяне числеността на селскостопанските животни, допускани на паша в горите и земите - държавна и общинска собственост, се определят с правилника за прилагане на закона.

(9) Забранява се нощната паша в горите и земите от горския фонд.

(10) Забранява се пашата на кози в горите и земите от горския фонд освен в

насаждения, предвидени за гола сеч, с последващо изкуствено възобновяване.

(11) Забранява се пашата в поройните горски земи, семепроизводствените насаждения и градини, горските разсадници, в културите и младите насаждения от семенен произход и в издънковите насаждения, докато достигнат височина 3 м, както и във възобновителните участъци във високостъблените гори и пожарищата, в които е започнало или е възможно естественото им възобновяване, дендрариумите и в горите в защитените територии, освен ако това не е указано изрично в заповедта за обявяване на защитените територии.

(12) Позволителното за паша се издава въз основа на подадено заявление до директора на държавното лесничество.

(13) Директорът на държавното лесничество се произнася по заявлението в 3-дневен срок от подаването му. Заявителят се уведомява по реда на Гражданския процесуален кодекс.

(14) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2006 г., в сила от 12.07.2006 г.) Органът по ал. 13 се произнася с мотивиран отказ по заявлението при несъответствие на заявлението с предвижданията на плана за паша. Отказът може да се обжалва по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(15) Срокът на действие на позволителното за паша е до края на календарната година, освен ако по искане на заявителя в него е вписан по-кратък срок.

(16) Условието и редът за изготвяне на плана по ал. 1 и за издаване на позволителните за паша, както и образците на позволителните се определят с правилника за прилагане на закона.

Раздел VI.

Износ и внос (Нов - ДВ, бр. 16 от 2003 г., предишен раздел 5 - ДВ, бр. 72 от 2005 г.)

Чл. 68а. (Нов - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) Износът на обли дървени материали и дърва за горене се извършва след издаване на удостоверение от министъра на земеделието и горите или от упълномощени от него длъжностни лица.

(2) Износът се разрешава след представяне на следните документи:

1. удостоверение за износ по образец;

2. договор със собственика на гората за ползване на дървесината и/или фактура за закупуване на дървесина;

3. външнотърговски договор и/или фактура;

4. (изм. - ДВ, бр. 105 от 2005 г., в сила от 01.01.2006 г., изм. - ДВ, бр. 34 от 2006 г., в сила от 01.07.2007 г.) актуално удостоверение за вписване в търговския регистър, съответно удостоверение за актуално състояние на съдебната регистрация и копие от код по БУЛСТАТ на износителя;

5. (изм. - ДВ, бр. 34 от 2006 г., в сила от 01.07.2007 г.) актуално удостоверение за вписване в търговския регистър, съответно документ за платена такса за издаване на удостоверението.

(3) Органът по ал. 1 отказва или разрешава износа в деня на представяне на удостоверението по ал. 2, т. 1.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2006 г., в сила от 12.07.2006 г.) Органът по ал. 1 отказва да разреши износа, когато не е представен някой от документите по ал. 2. Отказът може да се обжалва по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(5) Министерският съвет по предложение на министъра на земеделието и горите може да забрани износа на обли дървени материали и/или дърва за горене.

Чл. 68б. (Нов - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) За износ на диворастящи гъби се издава удостоверение за износ от министъра на земеделието и горите или от упълномощено от него длъжностно лице.

(2) За издаване на удостоверението по ал. 1 се представят следните документи:

1. разрешително за извършване на странични ползвания;

2. попълнена с данни на износителя бланка на удостоверение за износ по образец;

3. външнотърговски договор и/или фактура;

4. фактура, издадена от държавното лесничейство на територията на което са събрани гъбите, за платена такса по тарифа на Министерския съвет;

5. (изм. - ДВ, бр. 105 от 2005 г., в сила от 01.01.2006 г., изм. - ДВ, бр. 34 от 2006 г., в сила от 01.07.2007 г.) актуално удостоверение за вписване в търговския регистър, съответно удостоверение за актуално състояние на съдебната регистрация и копие от код по БУЛСТАТ на износителя;

6. анализационен протокол по образец, издаден от Централната лаборатория по ветеринарно-санитарна експертиза и екология към Националната ветеринарно-медицинска служба - за гъби "овчи крак" и "сив пачи крак";

7. санитарно разрешително за експлоатация на обектите за обработка и преработка на гъби или сключен договор с лице, притежаващо разрешително, издадено съгласно правилника за прилагане на Закона за народното здраве;

8. документ за платена такса за издаване на удостоверение за износ.

(3) Органът по ал. 1 издава удостоверението за износ в деня на представяне на документите по ал. 2.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2006 г., в сила от 12.07.2006 г.) Органът по ал. 1 отказва да издаде удостоверение за износ, когато не е представен някой от документите по ал. 2. Отказът може да се обжалва по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(5) Срокът на действие на удостоверението за износ се определя с акт на Министерския съвет.

Чл. 68в. (Нов - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) За издаването на удостоверение по чл. 68б, ал. 1 се събират такси, определени с тарифа на Министерския съвет.

(2) Таксите по ал. 1 постъпват в бюджета на Министерството на земеделието и горите.

Глава пета.

ОПАЗВАНЕ НА ГОРИТЕ И ЗЕМИТЕ ОТ ГОРСКИЯ ФОНД

Раздел I.

Общи положения

Чл. 69. Опазването на горите и земите от горския фонд включва защита, охрана

и контрол.

Чл. 70. (1) (Предишен текст на чл. 70 - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Органите на държавната и местната власт, организациите и лицата се задължават да оказват съдействие на служителите по горите при изпълнението на служебните им задължения по опазване на горите и земите от горския фонд.

(2) (Нова - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Собствениците и държателите на складове за дървесина или странични ползвания от горите и на дървопреработващи предприятия са длъжни да допускат служителите по горите за извършване на проверки.

Раздел II. Защита

Чл. 71. Защитата на горите и земите от горския фонд обхваща мерките за опазването им от болести, насекоми, плевели, висши паразитни растения, мишевидни гризачи и други вредители, абиотични въздействия и провеждане на борбата с тях.

Чл. 72. (1) (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Защитата на горите и земите от горския фонд се организира от държавните лесничейства и от специализираните териториални звена за защита на горите.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Защитата на горите, собственост на физически лица, се осъществява от държавните лесничейства и от специализираните териториални звена за защита на горите.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Защитата на горите, собственост на общините и други юридически лица, се осъществява от тях или възмездно от държавните лесничейства и специализираните териториални звена за защита на горите.

(4) (Доп. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Защитата на горите се организира и провежда при условия и по ред, определени с правилника за прилагането на закона и наредба за защита на горите от вредители, болести и други повреди, издадена от министъра на земеделието и горите.

Чл. 73. (1) Защитата на горите се извършва със средства и препарати, разрешени и регистрирани по Закона за защита на растенията.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Прилагането на защитните средства и препарати се осъществява при условия и по начин, определени с наредба на министъра на земеделието и горите, съгласувано с министъра на околната среда и водите и с министъра на здравеопазването.

Раздел III. Охрана

Чл. 74. (1) Охраната на горите и земите от горския фонд обхваща съобразените със закона действия на служителите по горите за предотвратяване на всички нарушения,

свързани с възпроизводството, ползването и опазването на горите.

(2) Охраната обхваща и действията по опазването на горите от пожари и от незаконно строителство.

Чл. 75. (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) В горите и земите от горския фонд независимо от тяхната собственост се определят охранителни участъци със средна площ 15 000 декара.

Чл. 76. (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) Охраната на горите и земите от горския фонд се осъществява от горски стражари.

(2) Числеността на горските стражари в държавните лесничейства съответства на общия брой на горскостопанските и охранителните участъци, определени в лесоустройствените проекти.

(3) Числеността на горските стражари в дирекциите на природните паркове се определя, както следва: до 5000 хектара - 2 стражари, но не повече от 8 - за всяко отделно специализирано звено.

(4) Числеността на горските стражари, които осъществяват дейността си по трудови правоотношения с регионалните управления на горите, не може да бъде по-малка от броя на държавните лесничейства, попадащи в териториалния им обхват.

(5) Собствениците на гори могат да осигуряват за своя сметка охрана съгласувано с държавното лесничейство.

Чл. 76а. (Нов - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Собствениците на недвижими имоти, намиращи се в горския фонд или граничещи с него, са длъжни да извършват противопожарни мероприятия в тях за своя сметка. Условието и редът за извършване на мероприятията се определят с наредба на министъра на земеделието и горите и министъра на вътрешните работи.

Чл. 76б. (Нов - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) В горския фонд пътни превозни средства не могат да се движат по обозначените със забранителен знак горски пътища и места.

(2) Условието и редът за поставяне на знаците по ал. 1 и техните образци се определят с наредба на министъра на земеделието и горите и министъра на вътрешните работи.

Чл. 77. (1) (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Пожароопасният сезон в горите се определя ежегодно със заповед на началника на Националното управление по горите.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Когато пожароопасният сезон за някои райони не съвпада със сроковете по ал. 1, началниците на регионалните управления по горите издават заповеди за промяна на срока, съгласувани с началника на Националното управление по горите.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Паленето на огън в горите и земите от горския фонд се извършва само на местата, определени за това с лесоустройствените проекти или с плановете за управление на природните паркове. Местата се обезопасяват и се

обозначават с указателни табели.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Изгарянето на растителни остатъци в горите и земите от горския фонд след извеждането на санитарни сечи и при реконструкции се извършва съгласно предвижданията на технологичния план за извършването на сечите.

(5) (Нова - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Забранява се опожаряването на гори, храсталаци и треви в горите, както и в земите от горския фонд и на 500 м от неговите граници.

(6) (Предишна ал. 5 - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Кметовете на общини и населени места организират групи за гасене на горски пожари.

(7) (Предишна ал. 6, изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) В гасенето на горски пожари задължително участват групите по ал. 6, специализираните органи за противопожарна охрана и служителите по горите.

(8) (Предишна ал. 7 - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Военнослужещите от близките поделения и формирования на Гражданската защита участват при гасенето на горски пожари след съгласуване с началника на съответното поделение.

(9) (Предишна ал. 8, изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Редът за опазване на горите от пожари се определя с наредбата по чл. 76а.

Раздел IV.

Контрол

Чл. 78. (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Контролът по възпроизводството, ползването и опазването на горите и земите от горския фонд се осъществява от Националното управление по горите и от неговите структури и специализирани териториални звена.

Чл. 79. (1) Държавните лесничейства организират контролни горски пунктове.

(2) Водачите на превозни средства, които превозват дървени материали и продукти от странични ползвания, са длъжни да спират за проверка на контролния горски пункт.

(3) В контролните горски пунктове се проверява законният произход на превозваните дървени материали и продукти от страничните ползвания в горите.

(4) (Нова - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Водачите на превозни средства са длъжни да спират при подаден сигнал със стоп-палка от служителите по горите.

Чл. 80. (1) (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Определените за сеч дървета се маркират по реда на чл. 58.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Право да притежават контролна горска марка имат служителите по горите и лицата, упражняващи частна лесовъдска практика.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Дървесината, добита по реда на чл. 53, ал. 2, т. 1, се маркира от служител по горите с контролна горска марка. В останалите случаи дървесината се маркира с контролна горска марка от служител по горите и с експедиционна горска марка.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Право да притежават експедиционна горска марка имат държавните лесничейства.

(5) (Нова - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Директорът на държавното лесничество или упълномощени от него длъжностни лица предоставят за ползване експедиционна горска марка на ползвателите на дървесина след издаване на разрешително за сеч.

(6) (Нова - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Произходът на дървесина от внос се доказва с документите, с които е осъществен вносът.

(7) (Нова - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) При внос на дървесина, вносителят е длъжен да я маркира. Държавното лесничество, в чийто район на дейност се осъществява вносът, предоставя по заявка на вносителя експедиционна горска марка за маркиране на внесената дървесина при транспортирането ѝ на територията на страната.

(8) (Предишна ал. 5 - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Фасонираните дървени материали се маркират с производствена марка.

(9) (Предишна ал. 6, изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Всички собственици на дървопреработващи предприятия са длъжни да притежават производствена марка.

(10) (Предишна ал. 7 - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Образецът на марките, условията и редът за тяхното придобиване и употреба се определят с правилника за прилагането на закона.

(11) (Предишна ал. 8 - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Националното управление по горите води единен регистър за горските марки, а държавното лесничество води регистър за производствените марки на собственици на дъскорезници на територията му.

(12) (Предишна ал. 9 - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Забранява се преотстъпването на горските и на производствените марки.

(13) (Предишна ал. 10, изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Забраняват се покупко-продажбата и другите разпоредителни сделки, добивът, товаренето, транспортирането, разтоварването, придобиването, съхраняването и преработването на:

1. обли дървени материали и дърва за горене, немаркирани с контролна, съответно експедиционна горска марка;

2. фасонираните дървени материали, немаркирани с производствена марка.

(14) (Нова - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Забраняват се покупко-продажбата и другите разпоредителни сделки, сечта, добивът, товаренето, транспортирането, разтоварването, придобиването, съхраняването и преработването на дървени материали, непридружени с документи, доказващи законния им произход.

(15) (Нова - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Лице, притежаващо горска марка, при повреда или загубването ѝ е длъжно в срок 24 часа да уведоми органа, който е предоставил марката.

Глава шеста.

СТРОИТЕЛСТВО В ГОРИТЕ

Чл. 81. (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) Строителство в горите и земите от горския фонд, свързано с управлението, възпроизводството, ползването и опазването на горите, независимо от тяхната собственост, без да се променя предназначението на имота, обхваща изграждането на:

1. горски пътища и въжени линии;

2. сгради за постоянно или временно обитаване - горски и ловни кантони, контролни горски пунктове, пожаронаблюдателни кули, стационари, заслони, ремонтни

работилници и складове, навеси, ферми за отглеждане на дивеч, риболопилни и рибарници, битови и стопански сгради;

3. съобщителни линии, далекопроводи и съоръжения към тях.

(2) Строителството по ал. 1 се разрешава при условията и по реда на Закона за устройство на територията и въз основа на нормативи, определени в наредба на министъра на регионалното развитие и благоустройството, министъра на земеделието и горите и министъра на околната среда и водите.

(3) Инвестиционните проекти за строителство по ал. 1 се съгласуват по реда на наредбата по ал. 2.

(4) Не се смята за строителство изграждането на:

1. временни горски пътища, временни въжени линии и складове за дървесина;

2. техникуокрепителни съоръжения за борба с ерозията;

3. временни пожаронаблюдателни кули;

4. ловно- и рибностопански съоръжения;

5. архитектурни елементи за обслужване на отдиха и туризма;

6. съоръжения, осигуряващи опазването на паметници на културата.

(5) Изграждането на сградите и съоръженията по ал. 4 се извършва при условия и по ред, определени с наредбата по ал. 2.

(6) Други видове строежи се разрешават след промяна на предназначението на горите и земите от горския фонд.

Чл. 82. (Отм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.)

Чл. 83. (Отм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.)

Чл. 84. (Отм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.)

Чл. 85. (Отм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.)

Чл. 86. (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) Изграждането на пещи за вар, жижни за въглища и други в горския фонд или на разстояние по-малко от 100 м извън границите му се извършва само върху незалесени площи с разрешение на директора на държавното лесничейство въз основа на заявление, подадено от заинтересуваното лице.

(2) Към заявлението по ал. 1 се прилага съгласувателно писмо от регионалната инспекция по околната среда и водите.

(3) Директорът на държавното лесничейство се произнася по заявлението в 14-дневен срок от подаването му. Заявителят се уведомява по реда на Гражданския процесуален кодекс.

(4) Органът по ал. 1 се произнася с отказ по заявлението, когато:

1. към заявлението не е приложено съгласувателно писмо от регионалната инспекция по околната среда и водите;

2. заявлението е подадено за незалесени площи, предвидени по лесоустройствен проект за залесяване.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2006 г., в сила от 12.07.2006 г.) Отказът може да се

обжалва по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(6) Срокът на действие на разрешителното е три години, освен ако по искане на заявителя в него е вписан по-кратък срок.

(7) За изграждането на пещи за вар, жижни за въглища и други по ал. 1 се заплаща такса, равна на цената за учредяване право на ползване по чл. 19, ал. 1. Таксата се внася в бюджета на Министерството на земеделието и горите.

(8) Изграждането на пещи за вар, жижни за въглища и други се извършва след заплащането на дължимите такси по ал. 7.

(9) Поставянето на пчелини в държавния горски фонд се извършва след уведомяване на директора на държавното лесничество.

(10) Забранява се изхвърлянето на промишлени, битови и други отпадъци в горския фонд и на разстояние 100 м извън него.

Чл. 87. (1) Отбелязването на границите на гори и земи от горския фонд не трябва да се извършва с ограждане или по друг начин, ограничаващ свободното придвижване на хора, диви животни и води, с изключение на обекти, непосредствено свързани с националната сигурност.

(2) Собствениците на гори и земи от горския фонд могат при доказване на свои специални нужди да оградят част от своята територия само с разрешение на съответното държавно лесничество.

Чл. 88. (Отм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.)

Чл. 89. Ползването на горските пътища се извършва свободно, независимо от собствеността на горите и земите от горския фонд, без да се повреждат пътните платна и съоръжения.

Чл. 90. (Отм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.)

Глава седма.

ФИНАНСИРАНЕ НА ГОРСКОТО СТОПАНСТВО

(Наименование "Раздел I. Общи положения" зал. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.)

Чл. 91. (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) Дейностите по управление, възпроизводство, ползване и опазване на горите и земите от държавния горски фонд, както и издръжката на Националното управление по горите, неговите структури и специализирани териториални звена се финансират от бюджета на Министерството на земеделието и горите.

(2) Националното управление по горите, неговите структури и специализирани териториални звена могат да извършват дейностите по ал. 1 в гори и земи - собственост на физически лица, юридически лица и общини, когато за тези дейности са предвидени средства със Закона за държавния бюджет за съответната година или чрез договор за

управление по чл. 26, ал. 2.

Чл. 92. (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) Общинските съвети определят такси за ползванията от горите и земите от общинския горски фонд съгласно чл. 9 от Закона за местните данъци и такси, които не могат да са в размер по-малък от таксите, определени от Министерския съвет за държавния горски фонд.

(2) Таксите по ал. 1 и приходите от дейностите, свързани с ползването на горите и земите - общинска собственост, постъпват в приход на общинските бюджети.

(Наименование "Раздел II. Приходи във фонд "Българска гора" зал. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.)

Чл. 93. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 79 от 1998 г., изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.)
Националното управление по горите е администратор на следните приходи:

1. от изключване на площи от държавния горски фонд;
2. таксите за всички ползвания и услуги, включително такси за ползване на диворастващи лечебни растения от държавния горски фонд;
3. средствата от ползване на дървесината от държавния горски фонд;
4. таксите за издаване на разрешителни, позволителни и удостоверения и за съгласуване на проекти, планове, програми и други писмени документи по закона;
5. от учредяване на право на ползване и сервитути в държавния горски фонд;
6. таксите за право на лов, за издаване и заверяване на билети за лов, за издаване на удостоверения за подборен отстрел, за ловни водачи и други по чл. 28, ал. 2 от Закона за лова и опазване на дивеча;
7. таксите за издаване и съгласуване на удостоверения, разрешителни, позволителни и други писмени документи по Закона за лова и опазване на дивеча;
8. глоби, имуществени санкции и обезщетения за извършени нарушения в горския фонд;
9. средствата от продажба на вещи, отнети в полза на държавата по глава осма;
10. средствата от продажба на имоти и вещи - частна държавна собственост, стопанисвани и управлявани от Националното управление по горите и от неговите структури и специализирани териториални звена, както и средствата от отдаването под наем и учредяването на ограничени вещни права върху тях;
11. средствата от продажби на семена и посадъчен материал, произведени от държавните лесничейства;
12. лихвите и сумите от финансовите операции;
13. дарения, завещания, спонсорство и други;
14. средствата от договори за управление на гори и земи от горския фонд;
15. средства в размер 5 на сто върху сумата по концесионния договор за предоставено особено право на ползване върху гори - държавна собственост;
16. средствата от български или чуждестранни правителствени институции, неправителствени организации и лица, предоставени за подобряване на потребителската, защитната, средообразуващата и рекреационната функция на горите и за научноизследователска и приложна дейност в горите;
17. кредитите за възпроизводство на горите от държавния горски фонд;
18. таксите по чл. 86, ал. 7;

19. глобите и имуществените санкции по глава седма от Закона за регистрация и контрол на земеделската и горската техника;
20. таксите за регистрация и оценка на ловни трофеи по чл. 62 и таксите за паднали дивечови рога по чл. 63 от Закона за лова и опазване на дивеча;
21. глобите за извършени нарушения по Закона за лова и опазване на дивеча;
22. средствата от продажба на вещи, отнети в полза на държавата по Закона за лова и опазване на дивеча;
23. вноските по чл. 53, ал. 1 от Закона за лова и опазване на дивеча;
24. средствата от български и чуждестранни физически и юридически лица и неправителствени организации за развитие на ловното стопанство, за научноизследователска и приложна дейност.

Чл. 94. (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Ежегодно със Закона за държавния бюджет на Република България се осигуряват средства в бюджета на Министерството на земеделието и горите за:

1. издръжка на Националното управление по горите, на неговите структури и специализирани териториални звена;
2. инвентаризация на горите и земите от горския фонд;
3. устройство на горите и земите от държавния горски фонд и за горите и земите от горския фонд с площ над 500 декара, чиито собственици са се обединили за съвместно управление;
4. подпомагане на физически и юридически лица, обединили се за съвместно стопанисване и управление на горите и земите от горския фонд с площ над 500 декара;
5. подпомагане на физически лица - собственици на гори и земи от горския фонд с площ до 20 декара, при възобновяване на собствените им гори;
6. подпомагане на физически лица при залесяването на изоставени земи извън горския фонд;
7. изграждане на горски пътища, противоерозионни и противопожарни съоръжения;
8. придобиване от държавата на гори и земи от горския фонд - собственост на физически и юридически лица и на общини;
9. регулиране числеността на някои видове дивеч при възникнала епизоотична обстановка;
10. възстановяване на гори, пострадали от стихийни бедствия и крупни производствени аварии;
11. създаване на гори и борба с ерозията в горския фонд;
12. провеждане на отгледни, санитарни и възобновителни сечи в държавния горски фонд;
13. защита на горите - собственост на държавата и на физически лица, и доставка на необходимите за целта препарати и материали, инструменти и защитни средства;
14. мероприятия по охраната на горите и земите от горския фонд;
15. отглеждане на горите в държавния горски фонд;
16. мероприятия за опазване на биологичното разнообразие;
17. други мероприятия по чл. 21.

(Наименование "Раздел II. Разходи от фонд "Българска гора" зал. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.)

Чл. 95. (1) (Предишен текст на чл. 95 - ДВ, бр. 78 от 2000 г., изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Средствата от бюджета на Министерството на земеделието и горите се разходват за:

1. създаване на гори и борба с ерозията в държавния горски фонд;
2. (изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) подпомагане на управлението, възпроизводството, ползването и опазването на горите и земите от горския фонд - собственост на физически и юридически лица;
3. подпомагане на физически лица при залесяване на пустеещи земи извън държавния горски фонд;
4. провеждане на отгледни, санитарни и възобновителни сечи в държавния горски фонд;
5. (изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) почистване на площи за залесяване в държавния горски фонд;
6. защита на горите, собственост на държавата и на физически лица, и доставка на необходимите за целта препарати и материали, инструменти и защитни средства;
7. охрана на горите и земите от горския фонд;
8. отглеждане на горите в държавния горски фонд;
9. (изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) строителство на горски пътища, баражи и други укрепителни съоръжения, необходими за изпълнението на функциите и задачите на структурите и специализираните териториални звена на Националното управление по горите;
10. мероприятия, свързани с ползването и опазването на горите в защитените територии;
11. (изм. - ДВ, бр. 78 от 2000 г., отм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г.)
12. горски разсадници, учебни и опитни полета, сортоизпитвателни участъци, семепроизводни и вегетативни градини и маточни колекции;
13. (изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) строителство, придобиване, поддръжка, ремонт и други присъщи разходи за дълготрайни материални активи, собственост на Националното управление по горите и неговите структури и специализирани териториални звена;
14. доставка на материали, торове, инструменти и съоръжения за дейността в държавните гори;
15. (изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) униформено, работно и защитно облекло за служителите по горите;
16. (изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) издръжка на Националното управление по горите, неговите структури и специализирани териториални звена;
17. (изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) подпомагане изграждането на горски пътища, противоерозионни и противопожарни съоръжения в горския фонд - собственост на физически и юридически лица и общини;
18. (изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) управление на гори и земи от горския фонд, предоставени по чл. 26, ал. 2;
19. (изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) инвентаризация на горите и земите от горския фонд и изработване на лесоустройствени проекти, планове и програми за държавния

горски фонд и за горите и земите от горския фонд с площ над 500 дка, чиито собственици са се обединили за съвместно управление;

20. (доп. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) научно обслужване, изследователска и внедрителска дейност на горското, ловното и непромишленото рибно стопанство;

21. провеждане на международна дейност, свързана с горите;

22. издаване на печатни произведения, пропагандна и рекламна дейност, нагледни помагала и обучение;

23. погасяване на лихви по ползвани кредити;

24. застраховки и обезщетения;

25. финансиране на проекти и дейности, определени в плановете за регионално развитие;

26. (нова - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) дейности по възстановяването, поддържането и култивирането на лечебни растения и техните находища в държавния горски фонд;

27. (нова - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) наблюдение и оценка на лечебните растения в горския фонд;

28. (нова - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) изграждане и поддържане на кадастъра на лечебните растения;

29. (нова - ДВ, бр. 78 от 2000 г.) възпроизводство на дивеча;

30. (нова - ДВ, бр. 78 от 2000 г.) изграждане, поддръжка и ремонт на ловностопански съоръжения и сгради;

31. (нова - ДВ, бр. 78 от 2000 г.) аклиматизация, реаклиматизация и разселване на дивеча;

32. (нова - ДВ, бр. 78 от 2000 г.) създаване и поддържане на специализирана фуражна база;

33. (нова - ДВ, бр. 78 от 2000 г.) изплащане на възнаграждения за регулиране числеността на хищниците;

34. (нова - ДВ, бр. 78 от 2000 г.) опазване и охрана на дивеча в ловностопанските райони;

35. (нова - ДВ, бр. 78 от 2000 г.) издръжка на ловни музеи и организиране на ловни изложения;

36. (нова - ДВ, бр. 78 от 2000 г.) издаване на печатни произведения, пропагандна и рекламна дейност, нагледни помагала и обучение;

37. (нова - ДВ, бр. 78 от 2000 г.) издръжка, застраховка и обезщетения на ловната стража;

38. (нова - ДВ, бр. 78 от 2000 г.) изготвяне на ловоустройствени проекти;

39. (нова - ДВ, бр. 78 от 2000 г.) доставка на материали, инструменти, оръжие и съоръжения за държавните дивечовъдни станции и държавните лесничейства;

40. (нова - ДВ, бр. 78 от 2000 г.) научно обслужване и внедрителска дейност в ловното стопанство;

41. (нова - ДВ, бр. 78 от 2000 г.) провеждане на международна дейност, свързана с ловното стопанство;

42. (нова - ДВ, бр. 78 от 2000 г.) строителство, придобиване, поддръжка, ремонт и други присъщи разходи за дълготрайни материални активи - собственост на държавните дивечовъдни станции;

43. (нова - ДВ, бр. 78 от 2000 г.) оценка на ловни трофеи;
44. (нова - ДВ, бр. 78 от 2000 г., изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г., изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) допълнително материално стимулиране в размер 30 на сто от постъпилите в бюджета на Министерството на земеделието и горите суми от влезли в сила наказателни постановления по ред, определен от началника на Националното управление по горите;
45. (нова - ДВ, бр. 78 от 2000 г., отм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г.)
46. (нова - ДВ, бр. 78 от 2000 г., отм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г.)
47. (нова - ДВ, бр. 78 от 2000 г., изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) обезщетения за нанесени щети от дивеча в ловностопанските райони на държавните дивечовъдни станции, дивечовъдните участъци и базите за интензивно стопанисване на дивеча, стопанисвани от държавните лесничейства;
48. (нова - ДВ, бр. 78 от 2000 г.) закупуване на земи от физически или юридически лица за дивечови ниви;
49. (нова - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) разходи по дела, страна по които е Националното управление по горите, неговите структури и специализирани териториални звена.
- (2) (Нова - ДВ, бр. 78 от 2000 г.) Средствата по ал. 1, т. 45 и 46 се разпределят от комисиите по ловно стопанство към държавните лесничейства по следния начин: 30 на сто за собствениците на земи и гори и 70 на сто - за ловностопански мероприятия и обезщетения за нанесени щети от дивеча за ловно-стопанския район, от който са постъпили.

Чл. 96. (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Приходите по чл. 92, ал. 2 се разходват само за дейности по стопанисване на общинските гори по решение на общинския съвет.

Глава осма.

АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 97. (1) Който наруши разпоредбите на чл. 15, като промени предназначението на гори и земи от горския фонд не по установения за това ред, ако от това не са настъпили вредни последици, се наказва с глоба от 100 до 500 лв.

(2) С наказанието по ал. 1 се наказва и този, който не изпълни задълженията си по чл. 72 и 73.

Чл. 97а. (Нов - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) Който наруши разпоредбата на чл. 17, се наказва с глоба от 100 до 2000 лв.

(2) Когато нарушението по ал. 1 е извършено от юридическо лице или едноличен търговец, се налага имуществена санкция в размер от 2000 до 10 000 лв.

Чл. 98. (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Който в нарушение на чл. 39, ал. 2 извършва дейностите по чл. 39, ал. 1, се наказва с глоба в размер от 100 до 1000 лв.

Чл. 98а. (Нов - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) На юридическо лице или едноличен търговец, което в нарушение на чл. 39б, ал. 3 извършва дейностите по чл. 39, ал. 1, се

налага имуществена санкция в размер от 500 до 5000 лв.

Чл. 98б. (Нов - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) На юридическо лице или едноличен търговец, което в нарушение на чл. 57а, ал. 1 извършва дейностите по чл. 53, ал. 2, т. 2, 3 и 4, се налага имуществена санкция в размер от 1000 до 5000 лв.

Чл. 98в. (Нов - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Който наруши разпоредбата на чл. 39б, ал. 4, се наказва с глоба от 100 до 1000 лв.

Чл. 99. (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) Който не изпълни задълженията си по чл. 41а, ал. 1, 2 и 4, чл. 42, ал. 1 и 2, чл. 44, ал. 1 и 2, чл. 46, ал. 2 и чл. 47, ал. 2 във връзка с възпроизводството на горите от горския фонд, се наказва с глоба от 100 до 1000 лв.

(2) Когато нарушението по ал. 1 е извършено от юридическо лице или едноличен търговец, се налага имуществена санкция в размер от 500 до 2000 лв.

Чл. 100. (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Който наруши разпоредбите на чл. 52 и чл. 53, ал. 6, се наказва с глоба от 50 до 5000 лв.

Чл. 100а. (Нов - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Който се разпорежда възмездно или безвъзмездно с дървесина, добита за собствени нужди по такса на корен, се наказва с глоба от 50 до 2000 лв.

Чл. 101. (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) Който в нарушение на разпоредбите на чл. 58, ал. 3 и чл. 80, ал. 13 добива, товари, транспортира, разтоварва, придобива, съхранява, преработва или се разпорежда с немаркирани дървени материали, се наказва с глоба от 50 до 3000 лв., ако не подлежи на по-тежко наказание.

(2) Когато нарушението по ал. 1 е извършено от юридическо лице или едноличен търговец, се налага имуществена санкция в размер от 100 до 5000 лв.

Чл. 101а. (Нов - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Който, упражнявайки частна лесовъдска практика, не маркира определените за сеч дървета съгласно разпоредбите на чл. 58, ал. 1 и 2 или предостави контролната горска марка на трето лице, се наказва с лишаване от право да упражнява частна лесовъдска практика за срок от един месец до две години.

Чл. 101б. (Нов - ДВ, бр. 72 от 2005 г.) (1) Който предлага на пазара необработен дървен материал с описанието "класифициран по правилата на Европейската икономическа общност" или с нанесен знак за класа или подкласа за качество в нарушение на разпоредбите на чл. 62а или 62б, се наказва с глоба от 200 до 1000 лв.

(2) Когато нарушението по ал. 1 е извършено от юридическо лице или едноличен търговец, се налага имуществена санкция в размер от 400 до 1500 лв.

Чл. 102. (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) Който наруши разпоредбата на чл. 80,

ал. 14, се наказва с глоба от 50 до 3000 лв., ако не подлежи на по-тежко наказание.

(2) Когато нарушението по ал. 1 е извършено от юридическо лице или едноличен търговец, се налага имуществена санкция в размер от 100 до 5000 лв.

Чл. 102а. (Нов - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) Който в нарушение на чл. 63, ал. 3 и 4 и чл. 67 извършва странични ползвания или изкупува предмета им без писмено позволително, се наказва с глоба от 10 до 2000 лв.

(2) Когато нарушението по ал. 1 е извършено от юридическо лице или едноличен търговец, се налага имуществена санкция в размер от 50 до 3000 лв.

Чл. 102б. (Нов - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Който в нарушение на разпоредбата на чл. 80, ал. 15 не уведоми за загубена или повредена горска марка, се наказва с глоба от 50 до 500 лв.

Чл. 103. (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Който наруши разпоредбите на чл. 60, изречение първо, като превиши ползването от горите, определено от лесоустройствените проекти, планове и програми, се наказва с глоба от 100 до 5000 лв., ако деянието не съставлява престъпление.

Чл. 104. (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Който наруши изискванията на чл. 64 и 65, с което извърши действия за добиването на страничните ползвания по горните разпоредби не в указаните места, начини и средства, се наказва с глоба от 100 до 2000 лв., ако деянието не съставлява престъпление.

Чл. 105. Който в нарушение на разпоредбите на чл. 68 допусне или извърши паша на селскостопански животни извън указаните места, численост или вид животни, или време, или вид гори, се наказва с глоба от 20 до 2000 лв.

Чл. 105а. (Нов - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Който наруши разпоредбата на чл. 76б, ал. 1, чл. 79, ал. 2 или 4, се наказва с глоба от 50 до 200 лв.

Чл. 106. (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) Лице, което наруши разпоредбата на чл. 76а, чл. 77, ал. 3, 4 или 5 или не изпълни задълженията си по чл. 77, ал. 7 или 9, се наказва с глоба от 100 до 3000 лв., ако не подлежи на по-тежко наказание.

(2) Когато нарушението по ал. 1 е извършено от юридическо лице или едноличен търговец, се налага имуществена санкция в размер от 200 до 5000 лв.

Чл. 106а. (Нов - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) Който наруши разпоредбата на чл. 80, ал. 12, се наказва с глоба от 50 до 5000 лв.

(2) Който маркира дървета за сеч и дървесина с подправена горска марка или производствена марка, се наказва с глоба от 2000 до 5000 лв.

Чл. 107. (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Който в нарушение на разпоредбите на чл.

81, ал. 2 извършва без съответно разрешение строежи на изброените в предходните членове обекти, се наказва с глоба от 500 до 10 000 лв.

Чл. 107а. (Нов - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) Който наруши разпоредбата на чл. 86, ал. 1, 8 или 9, се наказва с глоба от 20 до 2000 лв.

(2) Когато нарушението по ал. 1 е извършено от юридическо лице или едноличен търговец, се налага имуществена санкция в размер от 50 до 3000 лв.

Чл. 107б. (Нов - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) Който наруши разпоредбата на чл. 86, ал. 10, се наказва с глоба от 50 до 3000 лв.

(2) Когато нарушението по ал. 1 е извършено от юридическо лице или едноличен търговец, се налага имуществена санкция в размер от 100 до 5000 лв.

Чл. 107в. (Нов - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) Който наруши разпоредбите на чл. 14, ал. 1 и 2 и чл. 81, ал. 6, като ползва гори и земи от горския фонд не по предназначение, се наказва с глоба от 50 до 2000 лв.

(2) Когато нарушението по ал. 1 е извършено от юридическо лице или едноличен търговец, се налага имуществена санкция в размер от 100 до 5000 лв.

Чл. 108. Който в нарушение на разпоредбите на чл. 87 извърши ограждане не по определения ред, се наказва с глоба от 100 до 500 лв., като оградата подлежи на премахване.

Чл. 109. (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) На юридическо лице или едноличен търговец, който със своята дейност уврежда горите и земите от горския фонд, се налага имуществена санкция в размер от 500 до 10 000 лв. За повторно нарушение имуществената санкция е в размер от 10 000 до 50 000 лв.

Чл. 110. Размерът на глобите по тази глава за нарушения, извършени в гори в защитени територии, се удвоява.

Чл. 111. (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Който не изпълни разпореждания на служител по горите, дадени в кръга на служебните му правомощия, се наказва с глоба от 10 до 200 лв., ако не подлежи на по-тежко наказание.

Чл. 111а. (Нов - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) Който наруши разпоредбата на чл. 70, ал. 2, се наказва с глоба от 100 до 1000 лв.

(2) Когато нарушението по ал. 1 е извършено от юридическо лице или едноличен търговец, имуществената санкция е в размер от 200 до 3000 лв.

Чл. 111б. (Нов - ДВ, бр. 16 от 2003 г., доп. - ДВ, бр. 72 от 2005 г.) Когато нарушенията по чл. 101, 101а, 101б, 102, 102а, 102б, 106, 106а и чл. 112, ал. 5 и 6 са извършени повторно, глобата или имуществената санкция са в двоен размер.

Чл. 112. (1) (Предишен текст на чл. 112, изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Вещите, послужили за извършване на нарушение, както и вещите - предмет на нарушението, се отнемат в полза на държавата, независимо от това чия собственост са, освен ако се установи, че са използвани независимо или против волята на собственика им. За отнета в полза на държавата дървесина от гори - частна или общинска собственост, собствениците имат право на обезщетение в размер на стойността на продадената дървесина след приспадане на разходите, извършени от държавното лесничейство по продажбата.

(2) (Нова - ДВ, бр. 16 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 105 от 2005 г., в сила от 01.01.2006 г.) Дървесината, отнета по реда на този закон в полза на държавата, се продава от началника на Националното управление по горите или от упълномощено от него длъжностно лице по реда на Закона за държавната собственост. За разпореждането с тази дървесина не се прилагат разпоредбите на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс и на Закона за събиране на държавните вземания.

(3) (Нова - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Началникът на Националното управление по горите определя със заповед дървесината по количество, вид и категория, отнета в полза на държавата, която се ползва от Националното управление по горите, от неговите структури и специализирани териториални звена за строителство на горски сгради, телефонни линии, заслони, водопои, за ловностопански и рибностопански сгради и съоръжения за научноизследователски и други подобни цели.

(4) (Нова - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) При констатиране на нарушения по чл. 80, ал. 14 в дървообработващи цехове и складове за продажба на дървесина, същите се запечатват за срок до 6 месеца по нареждане на началника на Националното управление по горите или на упълномощено от него длъжностно лице. Нареждането се изпълнява незабавно.

(5) (Нова - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Лице, което распечати или нареди да бъдат распечатани обектите по ал. 4, се наказва с глоба от 1000 до 5000 лв.

(6) (Нова - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) На юридически лица и еднолични търговци, които в нарушение на разпореждането по ал. 4 извършват дейност в запечатаните обекти, се налага имуществена санкция от 2000 до 10 000 лв.

Чл. 113. (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) Нарушенията по закона се установяват с актове на служителите по горите или на служители на Министерството на вътрешните работи, упълномощени от министъра на вътрешните работи след съгласуване с министъра на земеделието и горите, а наказателните постановления се издават от министъра на земеделието и горите или от упълномощени от него длъжностни лица.

(2) Глобите, имуществените санкции и сумите, получени от продажбата на отнетите в полза на държавата вещи, или паричната равностойност на липсващите вещи - предмет и/или средство на нарушението, се внасят в бюджета на Министерството на земеделието и горите.

(3) Размерът на обезщетенията за щети върху гори и земи от горския фонд се определя с наредба на Министерския съвет.

(4) Не подлежат на обжалване наказателните постановления, с които е наложена глоба до 100 лв. включително или е постановено отнемане в полза на държавата на вещи, чиято стойност е до 1000 лв., или обезщетението за причинени щети е на същата стойност.

Допълнителни разпоредби

§ 1. (1) (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Лесоустройствените проекти за горите и земите от горския фонд съдържат проучвания и решения за териториалното устройство, инвентаризацията на горския фонд, комплекс от горскостопански мероприятия за осигуряване на оптимален режим на ползване и възпроизводство на горите и дивеча, опазване на биологичното разнообразие и абиотичните компоненти на природния комплекс, рекреационното ползване на горите, обосновка на икономическия, екологичния и социалния ефект от изпълнението на проекта.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Лесоустройственият план се изработва в цифров и в графичен вид въз основа на специализираната карта за горите и земите от горския фонд и съдържа кратки данни за местоположението на гората, разположение, почвена, хидрографска, петрографска и климатична характеристика. В него се включват данни за тревната и дървесната растителност, дивеча, административната принадлежност, задължителните лесовъдски мероприятия и обосновка за провеждането им.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Лесоустройствената програма съдържа точно изброяване и посочване по години на задължителните лесовъдски мероприятия, които следва да се провеждат във всеки участък от гора, независимо от собствеността ѝ.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Лесоустройствените проекти, планове и програми се изготвят за различните видове собственост.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Устройство представлява дейността по изготвяне на лесоустройствени проекти, планове и програми.

§ 2. По смисъла на този закон:

1. "земи за залесяване в горския фонд" са: голини, невъзобновените сечища и пожарищата;

2. "недървопроизводителни земи в горския фонд" са: поляни, ливади, ниви, ерозиран почви, горски пътища и просеки, скали, морени, грохоти, сипеи, пясъци, ями, кариери, табани, площи, заети от сгради в горите и дворни места, места за временни складове, горски разсадници и други, както и водни течения и площи;

3. "географска култура" е изкуствено създадено насаждение от ценни, местни или чуждоземни дървесни или храстови видове от различни географски произходи;

4. (изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) "добив на дървесина" е сеч и извоз на дървесина до временен склад;

5. (нова - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) "лесосечен фонд" е опис на маркирани насаждения, одобрени за сеч през съответната година;

6. (нова - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) "репродуктивни материали" са семена, части от растения (калеми, резници, тъкани, отводки и други), полен, фиданки от горски дървесни и храстови видове;

7. (нова - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) "ерозирани земи" са земите и горите от горския фонд, върху които са установени трета и четвърта степен на ерозираност;

8. (нова - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) "каламитети" са масови прояви на вредители, свързани с нанасянето на значителни повреди на насажденията;

9. (нова - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) "лесовъдско образование" е средно или висше образование, придобито в съответствие с изискванията на Закона за народната просвета,

Закона за професионалното образование и обучение, Закона за степента на образование, общообразователния минимум и учебния план и Закона за висшето образование;

10. (нова - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) "горски култури" са гори, създадени или възобновени по изкуствен начин;

11. (нова - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) "повторно" е нарушението, извършено в едногодишен срок от влизането в сила на наказателното постановление, с което на нарушителя е наложено наказание за същото по вид нарушение;

12. (нова - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) "положителна търговска репутация" има търговец, който представи препоръки за работата си в последните три обекта, съгласно чл. 57а, ал. 2, т. 6 от държавните лесничейства и/или държавните дивечовъдни станции, в чиито райони на дейност се намират обектите; в препоръките трябва да е посочено, че търговецът е спазвал условията и сроковете на подписаните договори;

13. (нова - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) "нощна паша" е пашата, извършвана между 23,00 и 04,00 ч.;

14. (нова - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) "временен склад" е терен, утвърден с технологичния план за сеч и извоз, подходящ за складиране на добитата от сечището дървесина преди транспортирането ѝ;

15. (нова - ДВ, бр. 72 от 2005 г.) "необработен дървен материал" са повалени и окастрени дървета с отделена връхна част, със или без кора, разкроени или нацепени;

16. (нова - ДВ, бр. 72 от 2005 г.) "предлагане на пазара на необработен дървен материал с описанието "класифициран по правилата на Европейската икономическа общност" е всяко предоставяне в страната, срещу заплащане или безвъзмездно, на необработен дървен материал с описанието "класифициран по правилата на Европейската икономическа общност" или със знак за класа за качество, както и неговото съхраняване с цел сключване на сделки.

Преходни и Заключителни разпоредби

§ 3. (Отм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.)

§ 4. (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Държавните лесничейства извършват предвидените по лесоустройствените проекти дейности до въвода във владение на собствениците, на които е възстановено правото на собственост върху гори и земи от горския фонд.

§ 5. Министърът на земеделието, горите и аграрната реформа реструктурира съществуващите горски стопанства.

§ 6. Фонд "Лесокултурни мероприятия и строеж на горски пътища" се закрива, считано от влизането в сила на закона, като наличните средства и дължимите суми по закрития фонд постъпват в Националния фонд "Българска гора".

§ 7. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Гори, предоставени от държавния горски фонд на селскостопански организации (КЗС, ТКЗС, МТС, АПК, ДЗС и други),

изключени от държавния горски фонд за изкореняване, но неизкоренени и непосочени в лесоустройствените проекти до влизането в сила на закона, се включват в държавния горски фонд, когато правото на собственост върху тях не е възстановено или не подлежи на възстановяване по Закона за възстановяване на собствеността върху горите и земите от горския фонд.

§ 8. Този закон отменя Закона за горите (обн., Изв., бр. 89 от 1958 г.; изм., ДВ, бр. 26 от 1968 г., бр. 44 от 1977 г., бр. 36 от 1979 г., бр. 55 от 1994 г. и бр. 13 от 1997 г.).

§ 9. Министерският съвет приема правилник за прилагането на закона.

§ 10. (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Изпълнението на закона се възлага на министъра на земеделието и горите.

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ГОРИТЕ

(ОБН. - ДВ, БР. 16 ОТ 2003 Г., ИЗМ. - ДВ, БР. 29 ОТ 2006 Г.)

§ 123. (1) Лице, построило сгради, постройки, мрежи и съоръжения в държавен горски фонд - частна държавна собственост, до влизането в сила на този закон или е придобило собственост върху такива, може да закупи застроената и нормативно определената прилежаща площ, ако строежите са били допустими по действащите подробни градоустройствени планове и по правилата и нормативите, действали по време на извършването им или съгласно Закона за устройство на територията са търпими строежи и не подлежат на премахване.

(2) Заявление за закупуване се подава до министъра на земеделието и горите в едногодишен срок от влизането в сила на този закон. Към заявлението се прилагат:

1. (доп. - ДВ, бр. 34 от 2006 г., в сила от 01.07.2007 г.) копие от документ за самоличност, актуално удостоверение за вписване в търговския регистър или удостоверение за актуално състояние на съдебната регистрация и копие от код по БУЛСТАТ на заявителя;

2. документи, удостоверяващи собствеността върху сградата;

3. съгласувателни писма по проект - заснемане за узаконяване от специализираните контролни органи в случаите на узаконяване;

4. (изм. - ДВ, бр. 29 от 2006 г.) удостоверение от Агенцията по геодезия, картография и кадастър за спазени изисквания по Наредба № 14 от 2001 г. за съдържанието, създаването и поддържането на кадастралната карта и кадастралните регистри;

5. удостоверение от органите, които са овластени да одобряват съответните инвестиционни проекти, че строежите са узаконими;

6. скица на трасето или площадката с обозначени координатни точки;

7. документ, определящ нормативно прилежащия терен;

8. доклад и удостоверение за оценка на горите и земите от горския фонд;

9. решение за оценка на въздействието върху околната среда, издадено по реда на Закона за опазване на околната среда;

10. писмени становища на структурите и териториалните звена на Националното управление по горите, в чийто териториален обхват на дейност се намират имотите.

(3) Министърът на земеделието и горите издава или отказва да издаде заповед въз основа на заявлението по ал. 2. В едномесечен срок от влизането в сила на заповедта, лицето заплаща дължимите цени, данъци, такси и разноски.

(4) Въз основа на заповедта и надлежен документ за платена цена, представен от купувача, началникът на Националното управление по горите сключва договор за продажба.

(5) Договорът за продажба се вписва от купувача в службата по вписване по местонахождението на имота за негова сметка.

(6) Ако лицето не подаде заявление в срока по ал. 2 или не заплати дължимите суми в срока по ал. 3, се прилага чл. 74, ал. 1 от Закона за собствеността.

(7) В случаите по ал. 6 правата на собственост върху сградите, постройките, мрежите и съоръженията се упражняват от министъра на земеделието и горите.

(8) Собствениците на други обекти в държавния горски фонд, придобити до влизането в сила на този закон, които не отговарят на условията на ал. 1, могат да ползват застроената и нормативно определената прилежаща площ към обектите по реда на чл. 16, ал. 5, т. 4 и 5 или на чл. 15д, ал. 3.

(9) Отказът на министъра на земеделието и горите по ал. 3 подлежи на обжалване по реда на Закона за административното производство.

§ 124. (1) В едномесечен срок от влизането в сила на този закон, лицата, получили експедиционна горска марка преди влизането му в сила, я връщат в съответното държавно лесничество, освен когато:

1. срокът на действие на разрешителното за сеч, издадено на лицата преди влизането в сила на този закон, не е изтекъл;

2. срокът на действие на разрешителното за сеч, издадено на лицата преди влизането в сила на този закон, е изтекъл, но на временния склад има нетранспортирана дървесина.

(2) В случаите по ал. 1, т. 1 в тримесечен срок от изтичането на срока на действие на разрешителното за сеч лицата, получили експедиционна горска марка преди влизането в сила на този закон, я връщат в съответното държавно лесничество.

(3) В случаите по ал. 1, т. 2 в тримесечен срок от влизането в сила на този закон лицата, получили експедиционна горска марка преди влизането му в сила, я връщат в съответното държавно лесничество.

(4) Обстоятелствата по ал. 1, 2 и 3 се отразяват в регистъра на горските марки.

§ 125. Заявленията за изключване и предоставяне право на ползване върху гори и земи от държавния горски фонд, подадени до влизането в сила на този закон, се разглеждат по досегашния ред. До влизане в сила на наредбата по чл. 19, ал. 1 се заплаща такса, определена с Тарифа за таксите за изключени или предоставени за ползване площи от държавния горски фонд, приета с Постановление № 266 на Министерския съвет от 3 декември 1998 г. (обн., ДВ, бр. 146 от 1998 г.; изм., бр. 56 от

1999 г., бр. 46 от 2000 г., бр. 101 от 2001 г., бр. 46 от 2002 г.; попр., бр. 48 от 2002 г.).

§ 126. (1) В срок до две години от влизането в сила на този закон, началникът на Националното управление по горите обявява конкурсите за заемане на длъжностите по чл. 31, ал. 1 и 2, за които не е проведен конкурс.

(2) Трудовите договори с лицата по чл. 31, ал. 1 и 2 се прекратяват с постъпването на работа на служителя, спечелил конкурса.

§ 127. Държавните дивечовъдни станции в определения им район на дейност осъществяват дейностите, посочени в чл. 21, при спазване изискванията на този закон.

§ 128. Подзаконовите нормативни актове, издадени въз основа на отменените с този закон разпоредби, се прилагат до издаването на съответните нови подзаконови поднормативни актове, доколкото не противоречат на закона.

§ 129. Навсякъде в закона:

1. Думите "Министерството на земеделието, горите и аграрната реформа", "министъра/ът на земеделието, горите и аграрната реформа" се заменят с "Министерството на земеделието и горите", "министъра/ът на земеделието и горите".

2. Думите "ръководителя/т на Националното управление по горите" се заменят съответно с "началника/ът на Националното управление по горите".

3. Думите "органи и поделения" се заменят със "структури и специализирани териториални звена".

4. Думата "устройствени/те" се заменя съответно с "лесоустройствени/те".

Преходни и Заключителни разпоредби КЪМ ДАНЪЧНО-ОСИГУРИТЕЛНИЯ ПРОЦЕСУАЛЕН КОДЕКС

(ОБН. - ДВ, БР. 105 ОТ 2005 Г., В СИЛА ОТ 01.01.2006 Г.)

§ 88. Кодексът влиза в сила от 1 януари 2006 г., с изключение на чл. 179, ал. 3, чл. 183, ал. 9, § 10, т. 1, буква "д" и т. 4, буква "в", § 11, т. 1, буква "б" и § 14, т. 12 от преходните и заключителните разпоредби, които влизат в сила от деня на обнародването на кодекса в "Държавен вестник".

Преходни и Заключителни разпоредби КЪМ АДМИНИСТРАТИВНОПРОЦЕСУАЛНИЯ КОДЕКС

(ОБН. - ДВ, БР. 30 ОТ 2006 Г., В СИЛА ОТ 12.07.2006 Г.)

§ 37. В Закона за горите (обн., ДВ, бр. 125 от 1997 г.; изм., бр. 79 и 133 от 1998 г., бр. 26 от 1999 г., бр. 29 и 78 от 2000 г., бр. 77, 79 и 99 от 2002 г. и бр. 16 и 107 от 2003 г., бр. 72 и 105 от 2005 г.) навсякъде думите "Закона за административното

производство" се заменят с "Административнопроцесуалния кодекс".

.....

§ 142. Кодексът влиза в сила три месеца след обнародването му в "Държавен вестник", с изключение на:

1. дял трети, § 2, т. 1 и § 2, т. 2 - относно отмяната на глава трета, раздел II "Обжалване по съдебен ред", § 9, т. 1 и 2, § 11, т. 1 и 2, § 15, § 44, т. 1 и 2, § 51, т. 1, § 53, т. 1, § 61, т. 1, § 66, т. 3, § 76, т. 1 - 3, § 78, § 79, § 83, т. 1, § 84, т. 1 и 2, § 89, т. 1 - 4, § 101, т. 1, § 102, т. 1, § 107, § 117, т. 1 и 2, § 125, § 128, т. 1 и 2, § 132, т. 2 и § 136, т. 1, както и § 34, § 35, т. 2, § 43, т. 2, § 62, т. 1, § 66, т. 2 и 4, § 97, т. 2 и § 125, т. 1 - относно замяната на думата "окръжния" с "административния" и замяната на думите "Софийския градски съд" с "Административния съд - град София", които влизат в сила от 1 март 2007 г.;

2. параграф 120, който влиза в сила от 1 януари 2007 г.;

3. параграф 3, който влиза в сила от деня на обнародването на кодекса в "Държавен вестник".

Преходни и Заключителни разпоредби КЪМ ЗАКОНА ЗА ТЪРГОВСКИЯ РЕГИСТЪР

(ОБН. - ДВ, БР. 34 ОТ 2006 Г., ИЗМ. - ДВ, БР. 80 ОТ 2006 Г., В СИЛА ОТ 01.07.2007 Г.)

§ 56. (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2006 г.) Този закон влиза в сила от 1 юли 2007 г., с изключение на § 2 и § 3, които влизат в сила от деня на обнародването на закона в "Държавен вестник".

Преходни и Заключителни разпоредби КЪМ ЗАКОН ЗА КОНЦЕСИИТЕ

(ОБН. - ДВ, БР. 36 ОТ 2006 Г., В СИЛА ОТ 01.07.2006 Г.)

§ 23. Законът влиза в сила от 1 юли 2006 г., с изключение на чл. 42, ал. 3 и чл. 58, ал. 4, които влизат в сила от датата на присъединяване на Република България към Европейския съюз.